

A close-up photograph of a person's face, focusing on their right eye. The eye is dark and looking slightly upwards and to the right. A single tear is visible on the lower eyelid. The person is wearing a blue garment, possibly a shirt or jacket, which is visible on the left side of the frame. The background is a soft, out-of-focus blue.

Met tv komt
het evangelie
écht binnen

JAARVERSLAG ²⁰¹²

zien opent ogen

Inhoudsopgave

Voorwoord	3	4.4 Belangrijkste contactmomenten met donateurs	42	8.4 Effectiviteit van de bestedingen	67
1. Doelstelling, beleid en strategie	5	4.5 Mediacontacten en effectiviteit voorlichting	43	8.5 Monitoren van uitvoering van activiteiten en interne processen	67
1.1 Oorsprong	6	5. Personeel en organisatie	47	8.6 Leer- en verbeterpunten	69
1.2 Strategie	6	5.1 Organigram per 31 december 2012	48	8.7 Processen en procedures partners	70
1.3 Beleid	7	5.2 Personeel en vrijwilligers	48	8.8 Risicobeheersing en -analyse	71
1.4 Omgang met belanghebbenden	9	5.3 Beleid maatschappelijk verantwoord ondernemen	50	8.9 Oordeel van het bestuur over 2012	73
1.5 Kerncompetenties en SWOT-analyse	10	5.4 Samenwerkingsverbanden met andere organisaties	50	9. Financiën	75
2. Impact	15	6. 3xM-USA	53	9.1 Balans, Staat van baten en lasten en Kasstroomoverzicht	76
3. Partners	21	6.1 Relatie tot 3xM-USA	54	9.2 Analyse van het financiële resultaat	76
3.1 Impact van de partners t.o.v. de doelstelling	22	6.2 Resultaat 2012	55	9.3 Toelichting op de jaarrekening	78
3.2 Partners	22	6.3 Geldstroom	55	9.4 Grondslagen van Resultaatbepaling	81
3.3 West-Afrika	23	7. Toekomst	57	9.5 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	83
3.4 Arabischtaalg project	26	7.1 Speerpunten voor 2013	58	Bijlagen	85
3.5 Azië	27	7.2 Meerjarenbegroting	58	1. Uittreksel van de statuten en Gedragscode	86
3.6 Oost-Europa	34	7.3 Besteding van de bestemmingsreserves	60	2. Protocol fondsenwerving, voorlichting en communicatie	87
3.7 Gerealiseerde doelen en andere kengetallen	35	8. Bestuursverslag en verantwoordingsverklaring	63	3. Samenstelling bestuur per 1 januari 2013	89
3.8 Nieuwe aanvragen	36	8.1 Bestuur	64	4. Inkomsten en uitgaven per project	90
3.9 Enkele verzelfstandigde partners	36	8.2 Functioneren van de scheiding tussen uitvoeren, besturen en toezicht houden	65	5. Model toelichting lastenverdeling	91
4. Communicatie	39	8.3 Functioneren van bestuur en directie	66	6. Verklarende woordenlijst	92
4.1 Strategie, beleid en ontwikkelingen	40				
4.2 Bijzonderheden verschillende financieringsbronnen	41				
4.3 Particuliere donateurs en giftgrootte	42				

Voorwoord

Hoe vaak denken we te klein van God! Als iemand 20 jaar geleden had verteld dat de uitzendingen van 3xM bijna 450.000 reacties op jaarbasis zouden geven, zouden we dat naar alle waarschijnlijkheid niet voor mogelijk hebben gehouden. Toch is dat in 2012 realiteit geworden. Bij elk hoofdstuk treft u een voorbeeld aan. Het maakt ons blij.

God is altijd groter dan onze gedachten en verwachtingen. Ons hart is vol dankbaarheid als we zoveel van Gods werk zien. Wat hebben wij een prachtige taak van Hem gekregen om het evangelie van Jezus Christus te mogen vertellen aan mensen die in gebieden wonen waar dat evangelie niet of nauwelijks wordt toegelaten.

Aan de andere kant zien we de weerslag van de financiële onzekerheid waarmee de mensen geconfronteerd worden. De inkomsten staan onder druk: we hebben in 2012 minder uit onze fondsenwerving in Nederland ontvangen dan begroot, hoewel die begroting was gebaseerd op inkomsten van voorgaande jaren.

Ook een regelmatig contact met onze partners ter plekke wordt moeilijker. Bij onze partners in Afrika zien we dat de landen gebukt gaan onder strijd om de macht, denk aan Mali. In Azië is steeds minder openheid voor het christelijk geloof. Soms moeten we reizen afzeggen.

Wat een contrast: geen hogere inkomsten, meer onveiligheid en toch maar meer vrucht! Het bemoedigt ons om door te gaan met ons werk. Het daagt ons uit om ons vertrouwen te stellen op onze God en de leiding van de Heilige Geest. Hij doet wonderen en laat ons in een tijd van recessie progressie zien. Met dankbaarheid en in vertrouwen kunnen we de toekomst ingaan: Gods werk gaat onverminderd door!

In Christus verbonden,

Amersfoort, maart 2013

Gerrit Taute
Voorzitter

Rein Ferwerda
secretaris

Doelstelling en strategie

De programma's geven Shukia uit Centraal-Azië hoop. Ze is arm, maar haar geloof geeft geluk. Twee jaar geleden zag ze een christelijk programma op een dvd. Even later werd ze door de buurvrouw meegevraagd naar de kerk. Ze had weinig zin, maar besloot mee te gaan. Ze merkte dat ze langzaam veranderde door de programma's. "Door die programma's heb ik Christus leren kennen. Inmiddels leeft mijn hele familie met Jezus! De dvd's hebben mij hoop gegeven dus geef ik die door aan anderen. Ik bid dat mensen zich zullen vullen met Gods liefde!"

1.1 Oorsprong

Naam

3xM staat voor 'More Message in the Media'. Wij hebben 'Zien opent ogen' als slogan.

Doelstelling

Het bevorderen van de verkondiging van het Woord van God via de moderne media.

Missie

3xM bereikt mensen met het evangelie in landen waar het niet of nauwelijks doordringt, door middel van televisieprogramma's die aansluiten bij de lokale taal en cultuur.

Visie

TV doet wat met je. Van Senegal tot Indonesië stemmen duizenden mensen hun televisie af op de programma's van 3xM. In hun eigen omgeving zien ze aansprekende programma's die hen in contact met God brengen, zodat hun ogen opengaan voor Zijn liefde.

3xM is in 1980 opgericht om het evangelie buiten Nederland te verkondigen. In 1991 is vastgesteld dat de aanvullende waarde van 3xM op christelijk mediagebied zit in televisiewerk, daar is het gebruik van de nieuwe media bijgekomen. 3xM is uniek in haar inspanning om christenen uit verschillende kerken samen te brengen in één lokale productieorganisatie, dat geeft kracht aan het getuigenis en sluit aan bij Jezus' gebed om eenheid (Joh.17).

1.2 Strategie

Werkgebied

We werken in het 10/40 Window omdat:

- daar 2/3 van de wereldbevolking woont;
- mensen in dat gebied het minst in aanraking komen met het christelijk geloof;
- daar de meeste niet-christelijke godsdiensten zijn;
- televisie in die regio een goed middel is om het evangelie te brengen. Andere manieren zijn er vaak moeilijk.

Strategie 2012-2016

In deze jaren willen we:

1. in zeven landen in Azië nieuwe partnerrelaties aangaan c.q. uitzendingen realiseren. Het doel is hoger gesteld dan in het vorige strategieplan omdat we toen zagen dat we betrekkelijk eenvoudig naar drie nieuwe landen konden uitbreiden;

2. het verspreidingsgebied in West-Afrika vergroten van negen naar elf landen die (deels) in het 10/40 Window liggen;
3. 85% van onze steun aan partners geven binnen de criteria van het 10/40 Window;
4. daar waar mogelijk social media en internetapplicaties gebruiken, zowel in het realiseren van onze doelstelling als voor onze eigen communicatie;
5. ons voor fondsenwerving richten op Nederland en in toenemende mate op andere gebieden zoals de USA en Azië.

Stand van zaken eind 2012

1. We zijn in 2012 in Zuid Oost Azië van start gegaan, de eerste uitzending werd daar gerealiseerd. In Japan werd een onderzoeksbezoek gebracht en de eerste contacten met een ander Aziatisch land zijn gelegd. We bevinden ons op schema.
2. Na vier jaar onderhandelen zijn in West-Afrika de uitzendingen in Guinea Conakry van start gegaan. In Tsjaad wordt nog niet uitgezonden. Hiermee is de helft van deze doelstelling behaald.
3. In 2012 hebben we meer dan 85% van onze steun binnen de criteria van het 10/40 Window besteed.
4. We zijn in 2012 met Twitter en Facebook begonnen, zowel in het Nederlands als het Engels.
5. We maakten vier reizen naar de USA met als resultaat dat het project Zuid Azië voor drie jaar gefinancierd wordt. De reizen naar Azië hebben nog geen inkomsten opgeleverd, dit is een lange termijn investering.

1.3 Beleid

In het beleidsplan voor 2012-2016 is het volgende is opgenomen:

Steun van 3xM

- 3xM steunt haar partners met apparatuur, capaciteitsopbouw, financiën en begeleiding. Om zo efficiënt en effectief mogelijk te werken, steunen we bij voorkeur op alle deeltherreinen en over een aantal aaneengesloten jaren.
- 3xM financiert maximaal 30 minuten productie per week. Er is dan een redelijke presentie op de landelijke televisie.
- Wordt het programma in meerdere landen uitgezonden dan kan een partner extra steun ontvangen.

Werkgebied

Het blijkt dat er geen christelijke televisie is in verschillende landen die binnen de criteria van het 10/40 Window vallen (zie figuur 1). De naam 10/40 Window verwijst naar de 10e en 40e breedtegraad.

Figuur 1. 10/40 Window

Onder de criteria wordt algemeen verstaan: een gebied met grote armoede en lage kwaliteit van leven gecombineerd met gebrek aan toegang tot christelijke bronnen. Het wordt voornamelijk bevolkt door moslims, hindoes, boeddhisten, animisten en atheïsten. Omdat er in West-Afrika en Azië weinig of geen christelijke televisie is, richt 3xM zich allereerst op deze gebieden.

Programma's

Uit impactonderzoeken blijkt dat programma's die de noden in de samenleving in Bijbels perspectief plaatsen hoge kijkcijfers hebben en grote invloed op mensenlevens. Het Woord van God wordt zo heel praktisch verkondigd, op een manier die sociaal en cultureel relevant is. Dit is een ijkpunt voor de plannen die we met onze partners afspreken.

Monitoring en evaluatie

In de relatie met de partners spelen voortgang en evaluatie van kwaliteit en kwantiteit van de producties een belangrijke rol. Ook het bereik is belangrijk, samen met de plaats die internet en social media innemen. Op dit moment werken we met vierjaarsperioden, waarin een finaal oordeel wordt gegeven over de uitvoering van jaarplannen en de financiën. De partner wordt gevraagd een zelfevaluatie te doen. Na twee jaar is er een midterm evaluatie om te bepalen of de afspraken die we maakten goed geïmplementeerd worden. Als het nodig is een partnerrelatie te beëindigen, geven we dat liefst zes maanden van tevoren aan zodat onze partner andere donoren kan zoeken. Als een partner zich niet aan afspraken houdt dan kan deze termijn korter zijn. Naast outputgerichte monitoring doen we impactonderzoeken om in kaart te brengen wat de uitwerking van de programma's is. Deze impactonderzoeken zullen meer invloed krijgen op onze samenwerking en de programma's die onze partners maken.

Verhouding partner en 3xM

De verhouding tussen een partnerorganisatie en 3xM wordt als volgt omschreven:

- 3xM heeft als financier van diverse programma's een bijzondere verantwoordelijkheid. Voorgaande ervaringen zijn uitgangspunt voor een open gesprek met de partners;
- 3xM wil haar kennis en vaardigheden over het produceren van christelijke televisieprogramma's zo snel mogelijk overdragen aan lokale partnerorganisaties zodat zij zelfstandig programma's binnen hun eigen cultuur en in overeenstemming met de doelstelling van 3xM kunnen realiseren;
- 3xM zoekt samen met haar partnerorganisaties naar een zo concreet mogelijke invulling van de gezamenlijke doelstellingen,

Studio-opname van Nouvelle Génération

onder andere door richtinggevende vierjarenplannen en -begrotingen en jaarlijks samen een actieplan en begroting vast te stellen.

- Het is de verantwoordelijkheid van de partner om eigen fondsenwerving vorm te geven. 3xM kan daar op verzoek bij assisteren.
- Beëindiging van het partnerschap gebeurt volgens 3xM-beleid.
- 3xM stimuleert de partners onderling kennis te delen.

1.4 Omgang met belanghebbenden

Als belanghebbenden definiëren we donateurs, partners, bestuur, comité van aanbeveling, vrijwilligers, medewerkers, kijkers van de programma's, de christelijke achterban in Nederland en daarbuiten, christelijke media en de fiscus.

- Beleidsmatige keuzes worden via het magazine 'In Beeld' bekend gemaakt;
- Als er op het werkveld, beleidsmatig of financieel nieuwswaardige ontwikkelingen zijn, sturen we een persbericht uit;
- Door bestuurszetels in te vullen op basis van een kerkelijke verdeling wordt aan breed protestants-christelijk Nederland een stem gegeven in de besluitvorming bij 3xM;
- Donoren van grotere bijdragen krijgen desgewenst een uitgebreide rapportage en worden tussendoor op de hoogte gesteld van relevante ontwikkelingen;
- Partners worden nauw betrokken bij beleidsmatige keuzes die hen betreffen;
- Reacties van kijkers zijn meestal positief, maar er zijn ook dreigementen. Bij werkbezoeken maken we altijd een paar interviews met kijkers om reacties uit de eerste hand te horen. Onze partners zorgen voor de adressen;
- Dienstreizigers praten na een werkbezoek het thuisfront bij;

Interview voor Miel Mortel

- Communicatie in de virtuele wereld neemt toe: via onze website, Twitter en Facebook geeft 3xM informatie aan alle belanghebbenden;.
- In ons 'protocol fondsenwerving, voorlichting en communicatie' is de manier van communiceren vastgelegd. In 2009 verklaarden bestuur, medewerkers en vrijwilligers zich te herkennen in en te houden aan dit protocol;
- In 2009 is er een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder onze donateurs en in 2010 hebben we meegedaan aan Christelijk Charitatief peil.

Klachtenbehandeling

Elke klacht wordt toegewezen aan een medewerker. Voor de afhandeling geldt een termijn van 14 dagen. Onze maximale norm is 0,5% (102 klachten) in totaal. We blijven daar tot nu toe ruimschoots onder.

1.5 Kerncompetenties en SWOT-analyse

Kerntaak van 3xM is christenen ter plaatse helpen om zelfstandig christelijke televisie te maken in landen waar de meerderheid geen christen is. Een belangrijk onderdeel daarvan is christenen bij elkaar brengen om dat gezamenlijk te doen (zie figuur 2).

Thuis tv kijken is veilig

Veiligheid

In 2010 zijn beleidsdocumenten vastgesteld met betrekking tot veiligheid en crisismanagement. Met het opstellen van deze richtlijnen en het volgen van een veiligheidscursus voor vertrek naar het buitenland maken we dienstreizigers van 3xM bewuster van de risico's en gaan ze veiliger op reis. Medio 2012 zijn deze documenten aanzienlijk uitgebreid en verbeterd.

Kredietcrisis

In 2011 zagen we de eerste gevolgen van de kredietcrisis maar toch kwam er in 2012 1% meer binnen. Echter 19% minder dan begroot. Vooral de inkomsten uit Nederland staan onder druk. We hebben de uitgaven moeten beperken. Daartoe hebben we begin 2012 de begroting aangepast en flexibel gemaakt. Er is onderscheid gemaakt tussen de inkomsten die relatief zeker zijn en waar meer inspanning voor gedaan moet worden. Ook voor 2013 is rekening gehouden met vermindering van inkomsten uit de Nederlandse markt. We zien dat de fondsenwerving in de USA wel goed gaat en richten ons daar ook op.

Plaats in de maatschappij/ketenverantwoordelijkheid

In Nederland is 3xM een fondsenwervende organisatie met werkzaamheden in het buitenland. Met onze doelstelling richten we ons op christenen met zendingsbewustzijn. In de westerse wereld zien we dat bewustzijn afnemen.

3xM stimuleert kerken om samen te werken, dat geeft christenen een steviger positie in de maatschappij. De positie van de partners wordt versterkt door kwalitatief en inhoudelijk goede programma's. We zien resultaat in de overweldigende respons van ruim 439.000 reacties in West Afrika in 2012.

Onze partners hebben een eigen bestuur en personeelsbeleid. Enkele partners hebben vragen gesteld over salariëring. Dat is lastig, wat is een eerlijke en goede beloning in de lokale context? In 2013 willen we onderzoek doen naar een passende beloning en criteria daarvoor ontwikkelen.

Sterk (Strength)	Zwak (Weakness)
- De werkwijze lokale christenen te verenigen om te komen tot christelijke uitzendingen in een land is uniek en sterk. Zo ontstaat inbedding in eigen land en cultuur. De nationale televisie en de overheid zien de christelijke uitzendingen als een representatie van de christenen in het land, waardoor deze minder makkelijk beëindigd of verminderd worden. - 3xM hanteert een sterk systeem van partnerschap. Bij ingrijpende beslissingen staat de mogelijkheid open voor een delegatie van het lokale bestuur om te spreken met een delegatie van het 3xM-bestuur. Dat waarborgt weloverwogen strategische beslissingen. - Er is een sterk systeem voor het maken van (vierjaren) afspraken, monitoring en evaluatie van de programmering, de werkzaamheden van de partnerrelatie en de impact daarvan op mens en samenleving. - 3xM heeft al jaren een trouw geversbestand van 21.000 donateurs, waarvan ruim 10.000 ons steunen via een automatische incasso.	- De eenheidsgedachte zoals deze op diverse plaatsen in de Bijbel staat (Johannes 17: 20 en 21, Efeziërs, Kolossenzen), wordt niet door alle christenen op dezelfde wijze geïnterpreteerd. Hierdoor zullen ze geen steun verlenen aan ons werk. - Het medium televisie wordt niet door iedereen uit onze achterban gezien als een goed en effectief middel om het Goede Nieuws te brengen, waardoor men ons niet zal steunen. - Voor Amerikaanse sponsors is controle op de programmering erg belangrijk. Doordat de programma's per gebied worden afgestemd op de lokale actualiteit en cultuur wordt niet gewerkt met een enkel programmaconcept. Dat bemoeilijkt fondsenwerving onder sommige Amerikaanse donoren.
Kansen (Opportunities)	Bedreigingen (Threats)
- In Afrikaanse landen gebruikmaken van het gemeenschapsdenken. Vaak hanteert men het systeem dat iedere (man) boven een bepaalde leeftijd zijn zienswijze mag geven bij belangrijke (stam)aangelegenheden. Vertaald naar ons werk betekent dit dat een christen ook zijn/haar mening op televisie mag geven als onderdeel van de gemeenschap. - In Aziatische landen gebruikmaken van het recht dat vaak in de wetgeving is vastgelegd zendtijd te geven aan allerlei religies en bevolkingsgroepen. - Voor activiteiten in het 10/40 Window is veel belangstelling vanuit diverse donerende organisaties in Europa en de USA. Hierdoor kunnen we de financiering van werkzaamheden in dit gebied, waar tweederde van de wereldbevolking woont en de minste christenen wonen, verbeteren. Het is mogelijk om hier met televisie miljoenen mensen tegelijk te bereiken. - Hoewel het aantal christenen in Nederland afneemt, zien we een toename van het christelijk bewustzijn. We weten nog niet of dit zich vertaalt in een toename van het zendingsbewustzijn, maar zien dit positief tegemoet. We zien met name groeimogelijkheden in de toekomst, waarbij we weten dat we een soeverein God hebben en het werk in afhankelijkheid van God vormgeven.	- Extern: christelijke uitzendingen zijn een gevoelige aangelegenheid in landen waar de meerderheid niet-christen is. De politieke gedachten kunnen snel omslaan en er kan beperkende wetgeving komen die negatieve gevolgen kan hebben voor christelijke programmering. - Extern: de veiligheid in de wereld vermindert en we zoeken gebieden op waar het christelijk geloof het minst bekend is. Dat maakt ons kwetsbaar. - Extern: de partnerorganisatie kan teveel in de handen laten van één persoon, in casu de projectleider. - Intern: de 3xM-organisatie heeft een geringe personeelsformatie. Hierdoor is vervanging lastig.

Figuur 2. SWOT-analyse / Bron: 3xM

De tv trekt bezoekers naar deze winkel

Dilemma's in de uitvoering van het werk in 2013

- Door de kredietcrisis en de afname van het aantal donateurs hebben we de begroting moeten beperken en moeten we indien nodig krimpen in zowel projecten als organisatiekosten;
- Het werken in gesloten gebieden noodzaakt ons tot kritische afweging wat wel en niet gepubliceerd kan worden. Vanuit fondsenwerving gezien willen we zoveel mogelijk vertellen maar omwille van de veiligheid van onze partner is dat niet altijd mogelijk;
- De toenemende onveiligheid vraagt meer aandacht bij het uitscharen van dienstreizigers naar moeilijk toegankelijke gebieden. In 2011

zijn een paar dienstreizen niet doorgegaan en soms zijn beperkingen in de bewegingsvrijheid van dienstreizigers aangebracht.

Leerpunten en maatregelen tot verbetering van de strategie en het beleid

- Er zijn voor 2013 bezinningsdagen ingepland voor het bestuur ten behoeve van de strategie als het gaat om de impact van de partners, communicatie en inkomsten en uitgaven.
- Bij de evaluatie van ons beleid hebben we ons afgevraagd wat beter is: in Bulgarije blijven werken waar mensen vrije toegang hebben tot christelijke bronnen en een redelijk alternatief op televisie is of ons werk verleggen naar Azië waar mensen weinig of geen toegang hebben tot christelijke bronnen en geen of weinig christelijke televisie. We hebben besloten naar Azië te gaan.
- In Azië zien we dat er minder mogelijkheden komen voor verkondigende programma's. We beraden ons op alternatieven.
- Het aantal reacties op de programma's groeit. In 2012 besloten we dat het daadwerkelijk verlenen van nazorg niet onze verantwoordelijkheid is maar dat we er wel op toe dienen te zien dat het goed wordt geregeld. Een aanzet voor implementatie van nazorg is gegeven.

Betrouwbaarheid

De delen over doelstelling, beleid en strategie komen uit beleidsdocumenten en de notulen van bestuursvergaderingen van 3xM. De opstelling betreffende de voortgang van het beleidsplan 2012-2016 is gemaakt door de realisatie te vergelijken met de gestelde doelen. De informatie in dit hoofdstuk is gebaseerd op documentatie en gegevens zoals deze op het 3xM-kantoor voorhanden zijn en rapportages van de partners.

In de Aziatische cultuur van voorouderverering hadden Gadarine en haar familie veel aanzien. Op een dag hoorde ze het evangelie en koos ze voor Jezus. Ineens had ze geen macht en status meer. Ze werd verstoten en vervolgd. Haar kinderen wilden haar niet meer zien. Toen haar zoon toch eens bij haar op bezoek kwam heeft ze hem om vergeving gevraagd dat zij hem ooit heeft afgestaan aan zijn grootouders. Die dag heeft veel teweeg gebracht. Haar zoon bekeerde zich en jaren later zijn al haar kinderen tot geloof gekomen.

“God stelt niet teleur!”

Jongeren zijn doelgroep voor Miel Mortel en Nouvelle Génération

Wij laten minimaal eens per drie jaar een onafhankelijk onderzoek uitvoeren bij één van onze partners. Het is voor ons, onze partnerorganisaties en onze donateurs belangrijk te meten of de inspanning en het geld de gewenste resultaten geven. Wat wij vooral in beeld willen krijgen is wat de programma's uitwerken in het leven van de kijker en in de maatschappij.

Verskillende methodieken

Wij maken gebruik van verschillende bureaus en verschillende methoden. In de afgelopen jaren zijn de volgende onderzoeken gedaan:

- In 2012 zijn de resultaten bekend geworden van een onderzoek gedaan in 2011 in Centraal-Azië. Het onderzoek werd opgezet en uitgevoerd door het Media Research Institute (MRI), Grand Rapids, Michigan, USA. MRI is gekozen vanwege zijn expertise en ervaring op het gebied van mediaonderzoek. Zij gebruiken de methodiek van de 'Conference of International Broadcasting Audience Researchers' (CIBAR) die hoog aangeschreven staat en door de meeste internationale onderzoeksorganisaties gehanteerd wordt. Helaas moesten de onderzoekers om veiligheidsredenen het land voortijdig verlaten. Toen waren er niet voldoende interviews afgenomen om een betrouwbaar beeld te geven van de impact. Conclusies die wel getrokken mogen worden zijn dat televisie en mobiele telefoons de belangrijkste communicatiemiddelen zijn maar dat men de programma's toch voornamelijk volgt via het mobieltje of de computer.
- In 2010 werd door hetzelfde bureau onderzoek gedaan in Bulgarije onder 2600 mensen uit drie verschillende steden.
- In 2009 werd een impactonderzoek uitgevoerd in Ivoorkust en Togo onder respectievelijk 1178 en 1120 mensen, eveneens door het hierboven genoemde bureau. Zie voor resultaten uit Ivoorkust figuur 3.
- In 2007 heeft onze Turkse partner een focusgroeponderzoek uitgevoerd onder 32 personen. Bij dit onderzoek werden programma's getoond aan twee verschillende groepen. Voor- en achteraf beantwoordden de deelnemers een aantal vragen, waarbij het verschil de invloed van het programma aangaf.
- In 2005 is in Mali een onderzoek gedaan volgens de methode van prof. dr. Viggo Sogaard (Fuller Theological Seminary, Pasadena, CA, USA). Zijn methodiek is vastgelegd in het boek 'Research in Church and Mission'. Er werden 400 mensen geïnterviewd.

De rapporten en samenvattingen van de impactonderzoeken zijn beschikbaar op onze website, met uitzondering van de eerstgenoemde omdat het niet als een volwaardig onderzoek gezien kan worden.

Een andere manier om onderzoek te doen naar de uitwerking van de programma's is het persoonlijk interviewen van kijkers tijdens werkbezoeken.

Daarnaast heeft een vrijwilliger in de afgelopen jaren steeds één van onze partners bezocht om kijkers te interviewen en foto's te nemen. Ook vragen we onze partners in de rapportage om het totale aantal reacties en enkele uitgewerkte reacties van kijkers.

Bewustwording

Van de kijkers van 'Miel Mortel' zeggen:

- 2,9 miljoen mensen dat het programma de Bijbel bekend maakt
- 2,6 miljoen mensen dat het programma het christelijk geloof uitlegt
- 3,9 miljoen mensen dat het programma reden geeft voor hoop in het leven en solidariteit en het luisteren naar anderen aanmoedigt
- 4 miljoen mensen dat het programma respect voor het leven stimuleert

Gedragsverandering

Door het kijken naar 'Miel Mortel' zeggen:

- 3,4 miljoen mensen dat hun gedrag veranderd is
- 1,7 miljoen mensen dat hun gedrag op het gebied van seksualiteit en relaties veranderd is
- 2,1 miljoen mensen dat zij zich meer bewust zijn van hiv/aids
- 175.000 mensen dat zij begonnen zijn de Bijbel te lezen
- 37.000 mensen dat zij voor het eerst een kerk bezochten
- 125.000 mensen dat zij regelmatig naar de kerk gaan

Leer- en verbeterpunten

Objectieve impactonderzoeken zijn moeilijk te realiseren in landen waar onze partners veel risico lopen. Bezinning op een veiliger manier van werken voor het meten van resultaten is nodig.

Invloed op de mens

Om een groot publiek te bereiken, kiezen we voor actuele, sociaal maatschappelijke programma's waarin de kijker zichzelf en zijn omgeving herkent. Televisie als medium is sterk in beïnvloeding, bewustwording, informatieverstrekking en amusement.

Een voorbeeld: in het programma 'Miel Mortel' zit een stukje drama (amusement), feitelijke informatie over hiv/aids (informatieverstrekking) en een interview met iemand die hiv/aids besmet is (bewustwording).

Kijkers worden voorgelicht en opgeroepen zich te laten testen en hun gedrag te veranderen (beïnvloeding).

Door kijkers aan te sporen zich te houden aan Bijbelse uitgangspunten over liefde, seksualiteit en barmhartigheid wordt het evangelie op een praktische manier verkondigd. De vele duizenden kijkersreacties en de resultaten van impactonderzoek laten zien dat de doelstelling juist door dit soort programma's wordt gerealiseerd.

In elk West-Afrikaans land waar we uitzenden is een contactpersoon die o.a. verantwoordelijk is voor de nazorg. Het programma geeft aanleiding tot vragen en in een telefoongesprek kan op een heel persoonlijke manier het evangelie aan de kijker worden uitgelegd. Op de programma's in West-Afrika kwamen in 2012 uit de gezamenlijke landen ruim 439.000 reacties van kijkers, teveel voor onze partners om goed te kunnen verwerken. Een gestructureerde samenwerking met vrijwilligers uit de lokale kerken zou de ideale manier zijn om zulke aantallen te verwerken. In 2012 organiseerden we een conferentie over dit onderwerp in Ivoorkust. Mensen uit de verschillende landen deelden

Figuur 3: Resultaten impactonderzoek Ivoorkust / Bron: 3xM

met elkaar hun werkwijze en bemoedigingen maar ook hun zorg over een goede invulling van de nazorg.

In figuur 4 staat de verhouding tussen de verschillende reacties. Dit is een analyse van de reacties uit 2009. Via In Beeld en op onze website maken wij reacties beschikbaar voor onze donateurs om het effect van hun bijdragen zichtbaar te maken.

Invloed op de samenleving

Ook maatschappelijk heeft de steunverlening van 3xM invloed:

- De christelijke minderheid krijgt een stem. De programma's leveren een deelbijdrage aan een meer rechtvaardige samenleving en verminderen vooroordelen over het christelijk geloof;
- De programma's dragen bij aan het bevorderen van vrije meningsuiting;
- De christelijke inhoud van de programma's draagt bij aan een pluriformer medialandschap;
- Het christelijk televisiewerk creëert een platform voor kerken en degenen die daar leiding geven;
- Mensen krijgen bij sociaal maatschappelijke onderwerpen een visie vanuit een ander, christelijk, perspectief.

Observaties

- Christelijk-sociale programma's trekken een breder publiek dan direct verkondigende programma's, zo blijkt uit impactonderzoek. Sociale onderwerpen zijn voor iedereen relevant, niet alleen voor christenen.
- Christelijke televisie draagt vrucht op langere termijn. Gemiddeld duurt het drie tot vijf jaar om mensen bewust te maken van het christelijk geloof.
- In delen van sommige landen waar wij werken is maar één

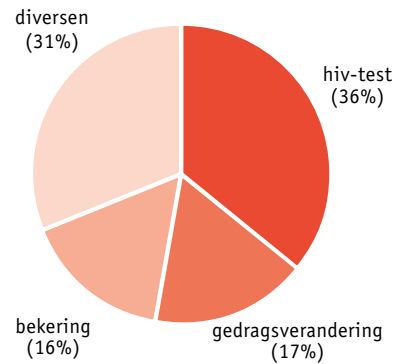
televisiekanaal te ontvangen. Dat geeft een hoge kijkdichtheid en vergroot de invloed van christelijke televisie.

- De invloed van programma's op de samenleving is groter als:
 - de programma's zijn afgestemd op de behoeften en problematiek van de doelgroep;
 - de kwaliteit van de programma's hoog is;
 - de programma's regelmatig worden uitgezonden;
 - er nazorg aanwezig is om vragen van kijkers te beantwoorden;
 - programma's op verschillende mediaplatforms te zien zijn.

Betrouwbaarheid

- Het rapport van het impactonderzoek in Mali is opgesteld door vrijwilligers onder supervisie van prof. dr. Viggo Søgaaard.
- Het focusgroeponderzoek in Turkije werd uitgevoerd door onze partner en is heel beperkt. Het geeft een indicatie over de uitwerking van de programma's. Voor de programmamakers is het nuttig te horen wat de doelgroep wel en niet aanspreekt. Zo'n onderzoek is niet representatief.
- Het betrouwbaarheidsniveau van de extrapolatie van de uitkomsten van het impactonderzoek in Ivoorkust en Togo kan op 95% gesteld worden. Hetzelfde percentage geldt voor Bulgarije.
- Nazorg: het aantal reacties en de uitsplitsing naar aard uit Ivoorkust zijn gebaseerd op de opgave van onze partner uit Ivoorkust.
- De onderdelen invloed op mens en samenleving en observaties komen voort uit de bevindingen van 3xM (vrijwillige) medewerkers en directie.

Figuur 4: Kijkersreacties Ivoorkust

- Beslissing om hiv-test te doen
- Beslissing om gedrag te veranderen: trouw en onthouding
- Beslissing voor het aannemen van Jezus of leven opnieuw aan God toewijden
- Diversen: o.a. verzoek om verdere nazorg op het gebied van geloof, familieproblemen, hiv/aids en vraag naar literatuur

Bron: partner 3xM West-Afrika.

Sinta woont in Indonesië. Haar familie woont ver weg en ze kent verder bijna niemand. Ze moet alles alleen oplossen. Dan krijgt ze te horen dat ze ziek is. De eenzaamheid wordt haar teveel en ze geeft zich over aan wanhoop. Wie kan haar helpen? Dan ziet ze op televisie een christelijk programma dat gaat over het begrijpen van Gods werk, ook door je ziekte heen. **God is er altijd** en staat naast je als je ziek bent. Ondanks ziekte mag je je verheugen in God! Sinta beseft dat ze niet alleen is!

Regie- en montageruimte van de studio in Ivoorkust

3.1 Impact van de partners t.o.v. de doelstelling

Samen met onze partners willen we onze doelstelling, de verkondiging van het Woord van God via de moderne media bevorderen, realiseren. In hoofdstuk 1 en 2 is beschreven dat wij de verkondiging van het evangelie via televisie het liefst vormgeven via programma's over sociale noden in de plaatselijke samenleving omdat we zo een groter publiek aanspreken. Dat is voor onze partners niet altijd vanzelfsprekend. Men denkt nog vaak dat men het grote publiek kan bereiken met de uitzending van Bijbelstudies en/of kerkdiensten. Dat soort programma's is echter wel aantrekkelijk voor christenen maar niet-christenen zullen het niet snel aanzetten. Het proces om over te schakelen naar verkondigende

programma's vanuit sociaal maatschappelijke invalshoek vergt veel tijd, zeker als er meerdere kerken bij betrokken zijn. Er is geen standaardoplossing die werkt voor alle situaties en culturen dus elke partner dient een voor eigen land geschikte keuze te maken. Toch blijven we er naar toe werken omdat we zien dat meer toegankelijke programma's meer impact genereren. Gebed speelt hier een belangrijke rol.

3.2 Partners

Wij spreken van een partner als het gaat om een buitenlandse organisatie waaraan we ons committeren voor meerdere jaren. Elke partner heeft een eigen onafhankelijk bestuur dat verantwoordelijk is voor het produceren en uitzenden van programma's, voor het personeel dat in dienst is en het realiseren van de doelen die we samen overeenkomen. Tot 2007 financierden we in jaartermijnen. Dat bleek veel onzekerheid te geven bij onze partners en daarom stapten we over naar termijnen van vier jaar. Het financiële vierjarenplan geeft inzicht in de kosten en investeringen. Samen met de partner formuleren we concrete doelen en maken we een plan om die te bereiken.

Als daarvoor een aanvraag komt en er is financiële ruimte, kan steunverlening geboden worden aan eenmalige projecten.

In 2010 zijn we begonnen met een proces waarbij onze partners meer zelfstandig werken. De voornaamste reden is dat onze partners zelfstandiger willen en kunnen functioneren op allerlei terreinen: management, nazorg, het selecteren van apparatuur, definiëren van training alsmede het voeren en lokaal laten controleren van de boekhouding. Waar nodig bieden we capaciteitsversterking. We dachten dit proces binnen twee jaar te realiseren en dat is gelukt. De tijdsruimte kan worden ingezet voor het ontwikkelen van nieuwe projecten en/of fondsenwerving.

3.3 West-Afrika

Ivoorkust

Televisieprogramma en bijdrage aan de doelstelling

Onze partner in Ivoorkust is ACT (Africa Christian Television). ACT produceert twee series voor jongeren: 'Miel Mortel' (Dodelijke Honing) en 'Nouvelle Génération' (Nieuwe Generatie).

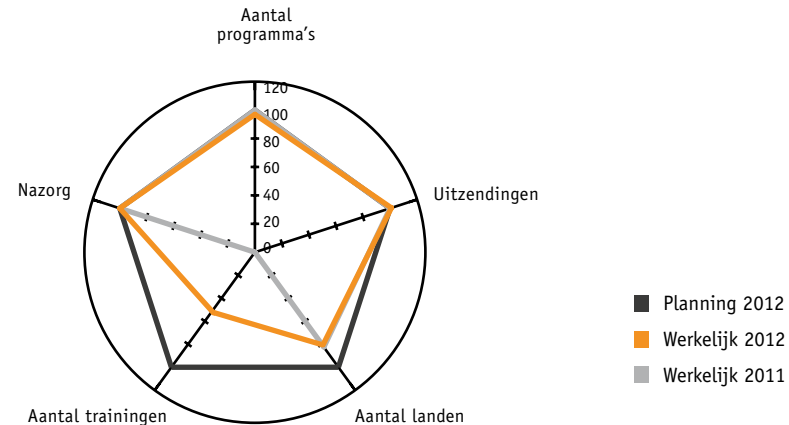
'Miel Mortel' is een serie van jaarlijks 12 afleveringen over hiv/aids. Dat het programma na negen jaar nog steeds in een behoefte voorziet, blijkt uit de grote hoeveelheid reacties en de belangstelling van tv-stations. 'Nouvelle Génération' motiveert jongeren zelf initiatieven te nemen om hun situatie te veranderen en niet af te wachten tot iemand anders iets voor je regelt. Er staat steeds een jongere centraal die er met Gods hulp in is geslaagd het leven inhoud te geven door een vak te leren of een bedrijfje te beginnen.

Tot en met 2007 werd nog 'Et Votre Famille' (En uw familie) gemaakt. Het wordt op regelmatige basis in zes verschillende landen uitgezonden. Er zijn 250 afleveringen over een christelijke invulling van het familieleven in de West-Afrikaanse context.

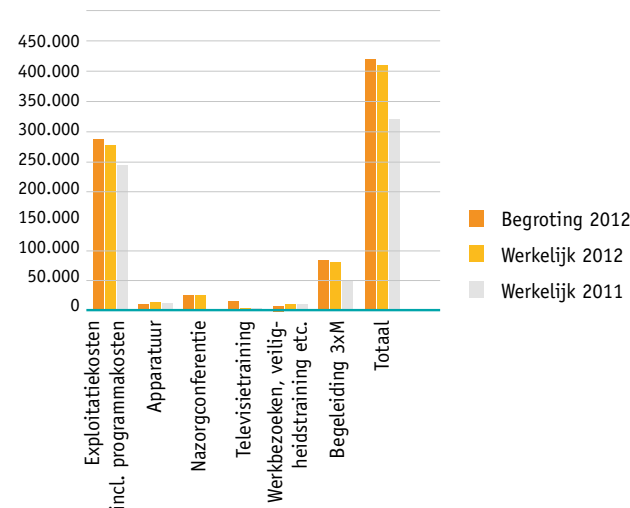
Omvang bereikte doelgroep

In 2012 zijn de programma's uitgezonden op nationale-, commerciële-, lokale- en/of satellietzenders in twaalf landen: Ivoorkust, Kameroen, Togo, DR Kongo, Burkina Faso, Senegal, Benin, Gabon, Centraal Afrikaanse Republiek, Mali, Niger en Guinea Conakry. Het potentiële bereik in deze elf landen samen is ruim 35 miljoen mensen. Bovendien zijn de programma's te zien via het christelijke internetkanaal Dieu.tv. Miel Mortel wordt ook in de wachtkamers van ziekenhuizen en in dorpen op het platteland vertoond.

Figuur 5: Ontwikkelingen Ivoorkust
Bron: 3xM

Figuur 6: Bestedingen en bijdragen Ivoorkust
Bron: administratie 3xM

Tv-opname voor het drama-item van Miel Mortel

Ontwikkelingen

Na de verkiezingen van eind 2010 is veel stabiliteit in Ivoorkust verloren gegaan. Ook rondom de studio heerste maandenlang een zeer gevaarlijke situatie. Gelukkig is op dit moment de situatie redelijk stabiel. Geplande dramaproducties konden tot heden niet worden gemaakt. Inmiddels is het script hiervoor wel geschreven en de benodigde apparatuur aangeschaft. In 2012 zijn de uitzendingen in Guinea Conakry van start gegaan.

Met het TV-station in Tsjaad zijn contacten gelegd, maar het is in 2012 nog niet gelukt om te starten met het uitzenden van programma's. Voor 2012 waren twee trainingen gepland waarvan er een is uitgevoerd. In 2012 is 92% (2011: 86%) van de jaardoelen bereikt.

Nazorg

De nazorg is in West-Afrika per land geregeld en wordt teruggekoppeld naar ACT. In 2012 zijn er geweldig veel reacties gekomen: 439.000 (2011: ruim 180.000). De meeste kwamen uit de Centraal Afrikaanse Republiek. In 2012 is een conferentie belegd over de invulling van de nazorg. Daarvoor zijn afgevaardigden uit alle landen van uitzending uitgenodigd. Doelstelling van deze conferentie was allereerst het motiveren en toerusten van de nazorgers. Verder is gesproken over de visie van PEMA/ACT, hoe we de reacties van de kijkers nog beter kunnen opvolgen en hoe we de kerken meer kunnen betrekken bij de nazorg. Een nazorgmedewerker van de EO heeft aan deze conferentie een belangrijke bijdrage geleverd.

Bestedingen en belangrijke bijdragen

In 2012 werd € 409.215 besteed (€ 320.461 in 2011). Dat is 41% (2011: 32%) van de totale bestedingen aan projecten. Voor de productie van 'Nouvelle Génération' is van ICCO/Kerk in Actie van de Protestantse Kerk in Nederland € 25.000 ontvangen.

Plannen 2013

- Productie en uitzending van 12 nieuwe programma's 'Miel Mortel'.
- Productie en uitzending van 8 nieuwe programma's 'Nouvelle Génération'.
- Productie en uitzending van 1 nieuw dramaprogramma, omdat een dergelijk programma goed aansluit bij de beleavingswereld van de kijkers.

Mali

Televisieprogramma en bijdrage aan de doelstelling

Onze partner, ACCM (Association Chrétienne de la Communication au Mali), werkt vanuit een eigen televisiestudio in Bamako. Het 20 minuten durende programma heet 'La Bonne Nouvelle' (Het Goede Nieuws). Sinds twee jaar worden de programma's 'Miel Mortel' en 'Et votre famille' ook hier uitgezonden.

Omvang bereikte doelgroep

Mali heeft maar één nationale zender en daarop zijn ook de christelijke programma's te zien. Bij een impactonderzoek in 2005 bleek dat ruim 3 miljoen mensen naar de programma's kijken (destijds 25% van de bevolking).

Ontwikkelingen

Begin 2012 is een training gegeven om tot een programmawijziging te komen maar herhaaldelijk bleek de partner niet in staat die wijziging door te voeren. Tevens blijkt dat de programma's van onze partner in Ivoorkust meer reactie oproepen. Daarom is besloten aan het einde van 2012 met de sponsoring van La Bonne Nouvelle te stoppen.

Er zijn in 2012 47 programma's gemaakt, 12% meer dan gepland. Dat geeft qua hoeveelheid een totaal score voor 2012 van 63% (2011: 101%). De programma's werden zowel in het Frans als de lokale taal, het Bambara, gemaakt.

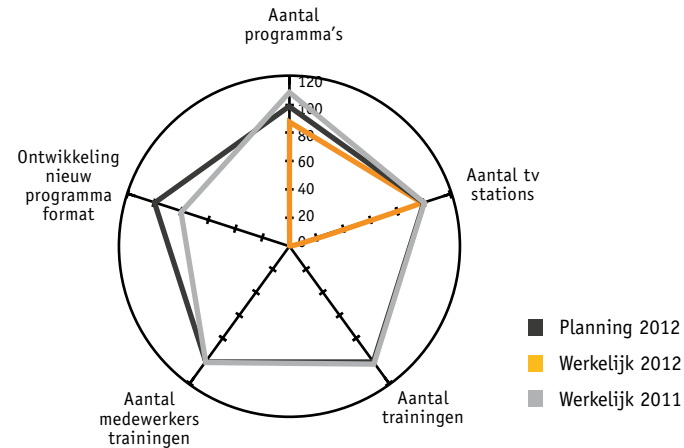
Het aantal reacties in 2012 is 985 (2011: 724). De stijging is vooral ontstaan door de programma's van onze partner in Ivoorkust.

Bestedingen

In 2012 werd € 89.038 besteed (€ 121.390 in 2011), 9% van de totale bestedingen aan projecten (12% in 2011).

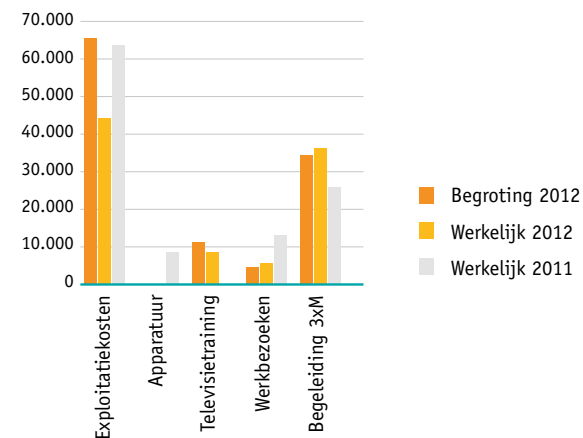
Figuur 7: Ontwikkelingen Mali

Bron: 3xM

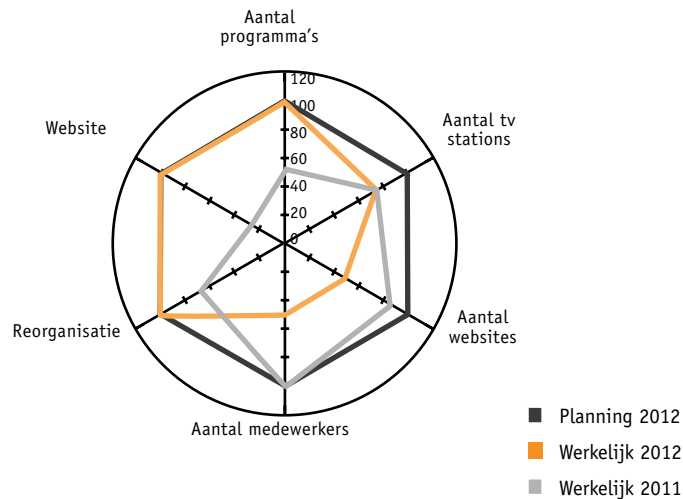

Figuur 8: Bestedingen en bijdragen Mali

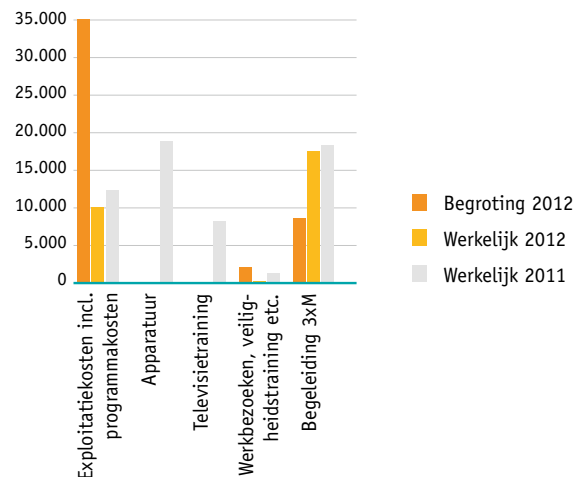
Bron: administratie 3xM

Figuur 9: Ontwikkelingen Arabischtaalig project
Bron: 3xM

Figuur 10: Bestedingen en bijdragen Arabischtaalig project
Bron: administratie 3xM

3.4 Arabischtaalig project

Televisieprogramma en bijdrage aan de doelstelling

Zoals overall werkten we ook in het Arabischtaalig project samen met een lokale partner. Om veiligheidsredenen noemen we het land en de organisatie niet. De productie van de programma's gebeurt voornamelijk door vrijwilligers. 'Heartbeat' (gefingerde naam) is een jongerenprogramma en belicht onderwerpen uit het dagelijks leven vanuit christelijk perspectief: toekomst, liefde, studie, religies, ouders, etc. In dit moslimgebied, waar al vele jaren onrust heerst, is het niet eenvoudig te getuigen van het geloof in Jezus.

Omvang bereikte doelgroep

Zowel het station als het aantal uitzendingen wisselt per periode. Dat maakt het onmogelijk het potentiële bereik betrouwbaar aan te geven.

Ontwikkelingen

We zijn in 2012 gestopt met dit project nadat we dat ruim van tevoren aan onze partner bekend hebben gemaakt. In 2010 werden er te weinig doelen gerealiseerd en na nieuwe afspraken konden de doelen in 2011 slechts voor 53% worden bereikt. Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door externe factoren, ontwikkelingen in het land en problemen met het overboeken van geld. Het uitzenden op regionale stations is onmogelijk en juist om die reden werkten we samen. Via satelliet heeft onze steun geen meerwaarde, er zijn meerdere christelijke Arabische satellietstations in de regio actief.

Nazorg

De uitzendingen leverden slechts enkele geregistreerde reacties op.

Bestedingen en belangrijke bijdragen

In 2012 werd € 27.775 besteed (€ 59.049 in 2011). Dat is 3% (2011 6%) van de totale bestedingen aan projecten.

3.5 Azië

Turkije

Na ruim 10 jaar hebben we in 2012 besloten de samenwerking met onze partnerorganisatie Sat7Türk te beëindigen. Gelukkig is dit niet het einde van de christelijke programma's die in Turkije worden uitgezonden. In 2002 gingen we van start met een Turkse organisatie Turk7 en in 2010 is deze organisatie officieel onderdeel geworden van Sat7. Onder Sat7Türk blijven de uitzendingen doorgaan. Uitzendingen via een nationale zender bleken niet mogelijk en de programma's komen nu via satelliet de huiskamer binnen.

Wij beëindigden onze samenwerking omdat:

- Er vergelijkbare satelliettelevisie beschikbaar is in Turkije.
- Sat7Türk zendt uit via een Europees satellietkanaal waarvoor in veel gevallen nog een tweede schotel nodig is. Dat is nadelig voor een groot bereik, uitzending op een Turks kanaal zou daarom een behoorlijke meerwaarde hebben.
- Het belang van een christelijk programma op een Turks kanaal werd minder gevoeld bij onze partner, men heeft een voorkeur voor de uitzending op het eigen satellietkanaal.

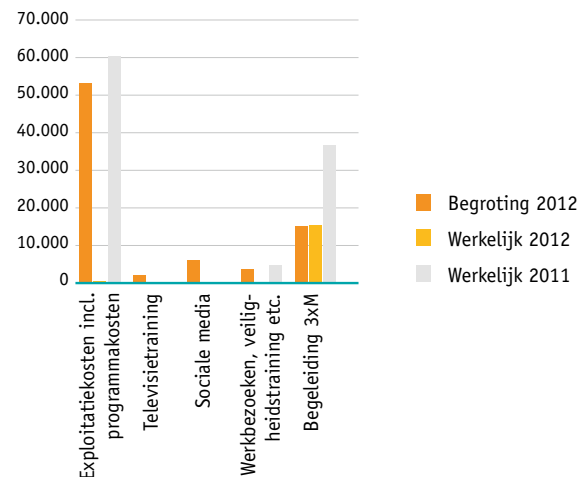
Bestedingen

De bijdrage 2012 is bijna helemaal uit de toezegging 2011 betaald. In 2011 werd € 101.215 besteed, dat was 10% van de totale bestedingen aan projecten.

Figuur 11: Bestedingen en bijdragen Turkije

Bron: administratie 3xM

Centraal-Azië

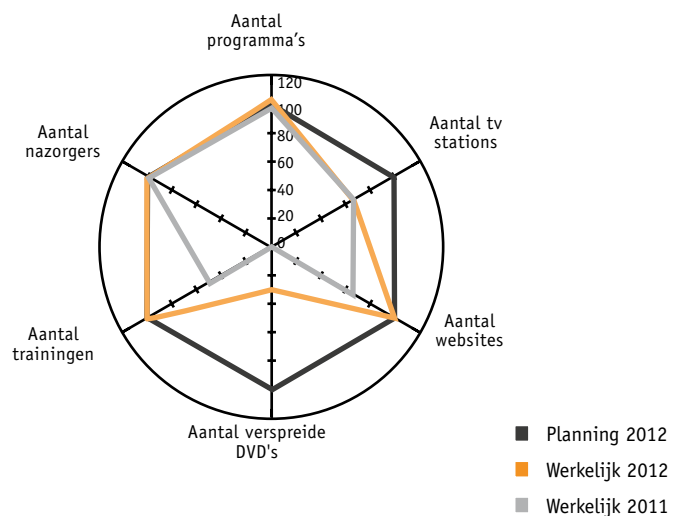
Televisieprogramma en bijdrage aan de doelstelling

Onze partnerorganisatie in Centraal-Azië maakt programma's van een half uur in de lokale taal. Er komen actuele, sociaal maatschappelijke onderwerpen aan de orde in de vorm van getuigenisprogramma's over bijvoorbeeld tradities en alcoholmisbruik. Daarnaast worden er clips en programma's over het christelijk erfgoed geproduceerd.

Omvang bereikte doelgroep

De programma's van 30 minuten werden een deel van het jaar elke twee weken uitgezonden via een regionaal TV station. Op een ander regionaal station werden de clips een deel van het jaar wekelijks uitgezonden.

Figuur 12: Ontwikkelingen Centraal-Azië
Bron: 3xM

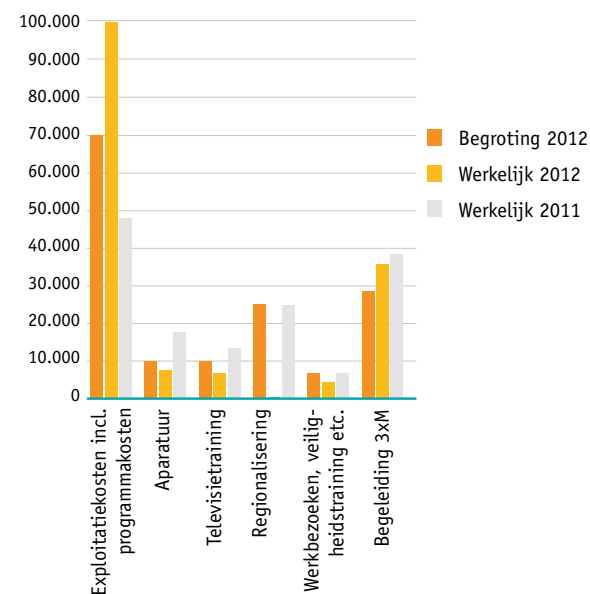
Het potentiële bereik is ruim een miljoen kijkers.

Daarnaast werden vorig jaar alle geproduceerde programma's via meer dan 20.000 dvd verspreid in eigen land en in omliggende landen. Verder waren de programma's beschikbaar via een website.

Ontwikkelingen

2012 was een moeilijk jaar voor onze partner. Er konden op maximaal twee regionale zenders uitzendingen worden gerealiseerd. Op één ervan uitsluitend clips waarbij geen telefoonnummer voor nazorg kon worden vertoond. Op een andere regionale zender werden eind 2011 onder druk de programma's van de ene op de andere dag gestopt. De uitzendingen konden begin 2012 weer worden hervat. Wel werden de kosten voor zendtijd flink verhoogd daarom is besloten elke twee weken uit te

Figuur 13: Bestedingen en bijdragen Centraal-Azië
Bron: administratie 3xM

zenden, wel op wisselende uitzendtijden. Aan het einde van 2012 zijn deze uitzendingen opnieuw gestopt. Vanwege de veiligheidssituatie kon het aantal zenders niet worden uitgebreid.

Er is een vervolgtraining gegeven over het maken van christelijk-sociale programma's waarmee we een brede doelgroep van niet-christenen hopen te bereiken. De directeur heeft een training gevolgd voor christelijk leiderschap. In het kader van regionalisering heeft onze partner een conferentie bijgewoond.

In 2012 is 85% (2011: 83%) van de jaardoelen bereikt.

In 2011 is een impactonderzoek gehouden. Om veiligheidsredenen was het niet mogelijk het onderzoek af te ronden. Daarom is besloten om de resultaten niet te publiceren (zie voor meer informatie hoofdstuk 2).

Nazorg

Voor het opvolgen van reacties van kijkers zijn twee nazorgers beschikbaar die dit soms heel persoonlijk invullen door mensen op te zoeken of door te verwijzen naar pastors in hun omgeving. Waar geen contactgegevens in de programma's getoond worden, komen ook geen reacties binnen. Wel reageren mensen naar aanleiding van de DVD-verspreiding. Er werden 125 reacties geregistreerd (2011: 637).

Bestedingen en belangrijke bijdragen

In 2012 werd € 154.871 besteed (€ 148.190 in 2011). Dat is 16% van de totale bestedingen aan projecten (2011: 15%). Vanuit de USA werd \$ 205.000 ontvangen, uitzonderlijk is dat zo alle projectkosten zijn gefinancierd.

Plannen 2013

- Productie en uitzending van 36 nieuwe programma's.
- Verspreiding van 120.000 dvd's in eigen land en in omliggende landen.
- Uitzending programma's via eigen website.
- Versterken capaciteit organisatie door 2 trainingen.

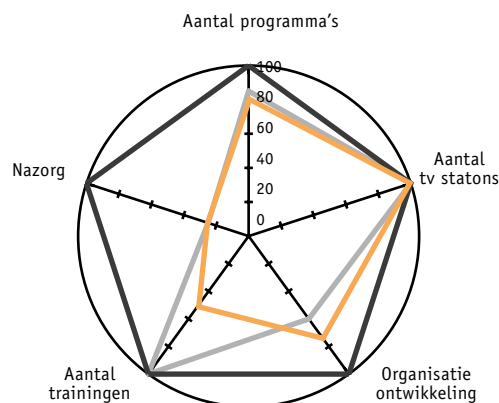
Indonesië

Televisieprogramma en bijdrage aan de doelstelling

Het aantal uitzendingen is in 2012 steeds minder geworden. Aanvankelijk werd het programma elke week uitgezonden, dat is in de loop van het jaar naar één in de veertien dagen gegaan en twee maanden voor het einde van het jaar zelfs naar éénmaal per maand. De uitzending duurt 30 minuten en heeft twee vormen: een discussieprogramma en

Figuur 14: Ontwikkelingen Indonesië

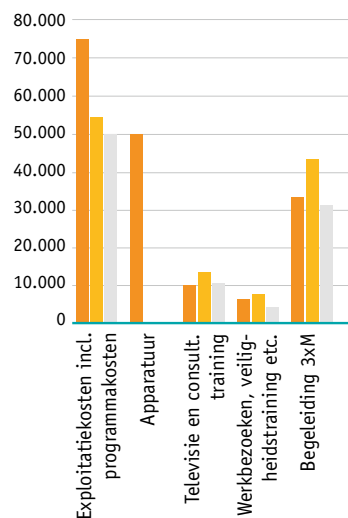
Bron: 3xM

■ Planning 2012
 ■ Werkelijk 2012
 ■ Werkelijk 2011

Figuur 15: Bestedingen en bijdragen Indonesië

Bron: administratie 3xM

■ Begroting 2012
 ■ Werkelijk 2012
 ■ Werkelijk 2011

een programma over kerken en het christelijke geloof uit verschillende delen van Indonesië.

Omvang bereikte doelgroep

De nationale publieke omroep van Indonesië, TVRI, heeft een bereik van in totaal 170 miljoen mensen waarvan er 60 miljoen op het platteland wonen. TVRI is vaak de enige zender die men daar zonder schotel kan ontvangen.

Ontwikkelingen

In 2012 is 77% (82% in 2011) van de jaardoelen bereikt. Er zijn 42 programma's geproduceerd. Het aantal uitzendingen is vanaf juni door de nationale zender beperkt naar 1x per 2 weken.

Onze partner uit Ivoorkust heeft in 2012 een training gegeven in Indonesië.

Nazorg

Naar aanleiding van de uitzendingen op TVRI heeft onze partner 259 reacties ontvangen.

Bestedingen en belangrijke bijdragen

In 2012 werd € 119.691 besteed (€ 96.953 in 2011). Dat is 12% van de totale bestedingen aan projecten (2011: 10%). Partner in dit project is KiA van de Protestantse Kerk in Nederland. Van hen ontvingen wij in 2012 € 18.000.

Plannen 2013

In 2013 wordt het project geëvalueerd. In het jaarplan van onze partner staat de productie van 26 episodes van het huidige programma en de ontwikkeling van een nieuw jeugdprogramma (12 episodes in 2013).

Zuid-Azië:

Vorig jaar hebben we een werkbezoek gebracht aan een, om veiligheidsredenen, niet nader te noemen land. Een belangrijke uitkomst is dat we een zelfde visie delen om mensen in deze regio via de media te bereiken met het evangelie.

We willen programma's over gelijkenissen maken en die via TV uitzenden om zo de bevolking kennis te laten maken met christelijke normen en waarden. Daarnaast willen we vertoningen in dorpen realiseren om over het christelijk geloof te vertellen. We verwachten in 2013 te starten met dit project.

Bestedingen en belangrijke bijdragen

In 2012 werd € 37.720 besteed (€ 0 in 2011). Dat is 4% van de totale bestedingen aan projecten (2011: 0%).

Plannen 2013

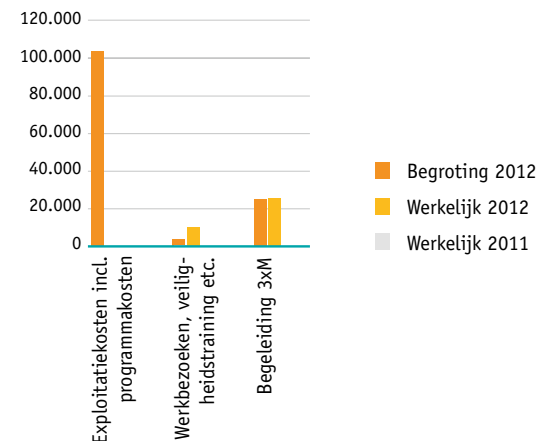
- Productie van 2 nieuwe programma's en uitzending hiervan via de nationale TV.
- Kopen van tien programma's voor vertoning in vijfentwintig dorpen.
- Versterken capaciteit organisatie door 1 training.

Zuidoost-Azië

Zoals in het beleidsplan aangegeven, willen we in de komende vijf jaar zeven nieuwe landen in Azië bereiken met het evangelie. We zien daar voldoende mogelijkheden en kansen voor en kijken met verwachting uit naar hoe God ons in dit proces zal leiden. In 2012 is onze nieuwe partner in één van de Aziatische landen begonnen met het maken van een serie proefprogramma's. Zij kozen voor het onderwerp "corruptie" omdat dat daar erg speelt.

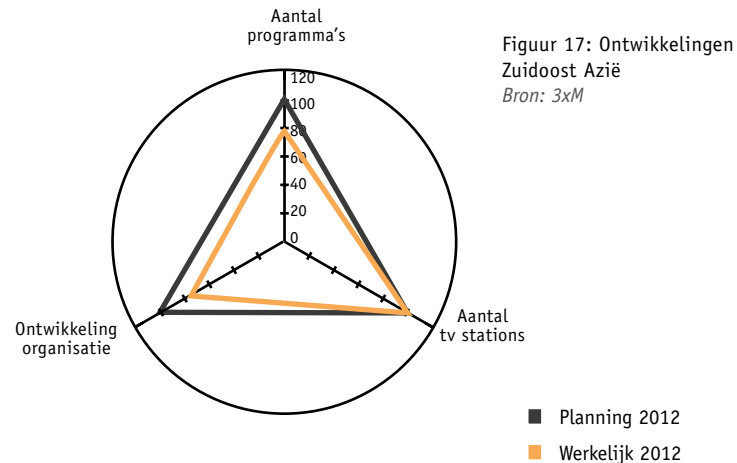

Figuur 16: Bestedingen en bijdragen Zuid-Azië
Bron: administratie 3xM

Het betreffende land, waarvan we de naam (op dit moment) niet kunnen noemen om veiligheidsredenen, is één van de meest corrupte ter wereld. Omdat corruptie zo verweven zit in de gehele samenleving is het bijna ondoenlijk om daar als individu niet in mee te gaan. Men verwacht dat alles te koop is en iedereen is om te kopen! Dat heeft tot gevolg dat er in de samenleving veel achterdocht heerst en je niemand zonder meer vertrouwt.

We verwachten dan ook dat het evangelie verspreiden er niet gemakkelijk zal gaan. Hoe moet je het principe van genade begrijpen als je gewend bent dat voor alles betaald moet worden, dat alles te koop is? Hoe kun je iets gewoon aanvaarden dat puur uit liefde wordt aangeboden? Daarnaast is het voor hen die Christus willen volgen moeilijk om eerlijk te handelen en onder die druk staande te blijven.

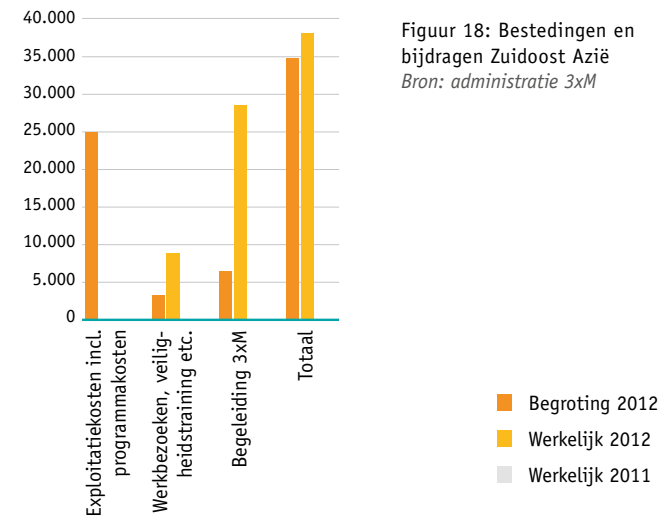

Ontwikkelingen 2012

- We zijn gestart met een proefprogramma.
- De eerste drie programma's worden door 3xM beoordeeld op inhoud en format.

Plannen 2013

- Na goedkeuring van de proefprogramma's starten met de productie van 13 programma's per jaar.
- Als de eerste serie proefprogramma's niet aan de verwachting voldoet een nieuwe serie van drie laten maken.
- Registratie van een organisatie door de gezamenlijke kerken.
- Uitzending realiseren op één van de nationale televisiezenders.

Japan

Onder de zeven nieuwe landen die we in de komende vijf jaren in Azië willen bereiken is ook Japan, een land met een grote bevolking maar een heel bijzonder gebied om aan het werk te gaan. Dat bleek al bij het eerste onderzoek, het is er lastig letterlijk je weg te vinden vanwege de zeer vreemde taal en de aparte manier waarop straatnamen zijn georganiseerd. Toch is het een onderzoek waard omdat het christendom er niet erg verspreid is, slechts 1% van de bevolking noemt zich zo.

De grootste religies zijn het shintoïsme en boeddhisme, soms een mengvorm van deze twee. Door de tsunami, instortende automarkt en slechte economische situatie is bij de mensen de indruk ontstaan dat de goden Japan hebben verlaten.

De mensen maken graag kennis met allerlei beroemde zaken. De Bijbel is beroemd en daarom zijn veel Japanners begonnen de Bijbel te lezen. Zij worden daarbij geholpen via een website die een programma biedt van gemiddeld vier hoofdstukken per dag! Toch doen er velen aan mee. Dat duidt op belangstelling en christelijke televisieprogramma's zouden daar heel goed op kunnen aansluiten. Mensen krijgen dan wat ze gelezen hebben praktisch uitgelegd naar de situatie van elke dag.

Ontwikkelingen 2012

- Een eerste bezoek en kennismaking met het land.
- Contact gelegd met de verschillende kerken en geloofsgemeenschappen.

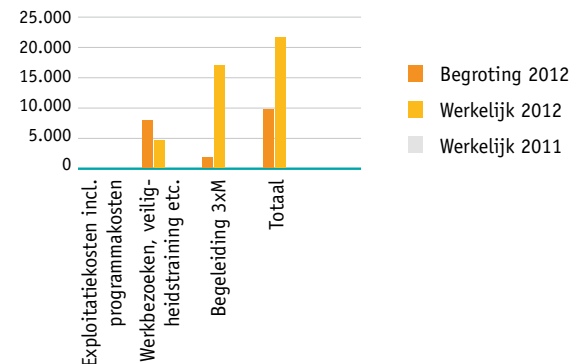
Plannen 2013

Het onderzoek uitbreiden naar de mogelijkheid van een partnerorganisatie

- Onderzoek naar mogelijkheden voor uitzending.
- Plan opstellen voor concretisering.
- Twee werkbezoeken.

Figuur 19: Bestedingen en bijdragen Japan
Bron: administratie 3xM

3.6 Oost-Europa

Bulgarije

Na een periode van 14 jaar hebben we de beslissing moeten nemen om de samenwerking met Studio 865, onze partner in Bulgarije, te beëindigen. In de achterliggende jaren heeft Studio 865 alles gedaan wat binnen hun bereik lag om door middel van televisieprogramma's de mensen in hun land te bereiken met het evangelie. Geen geringe opdracht in een land waar eeuwenoude tradities nog steeds een belangrijke rol spelen in het leven van alle dag.

Toch hebben we de samenwerking stopgezet. Na onderzoek bleek dat ook een andere organisatie soortgelijke programma's uitzendt. Studio 865 hoopt ook zonder de ondersteuning van 3xM door te gaan met de productie en uitzending van christelijke programma's voor televisie en websites.

Bestedingen en belangrijke bijdragen

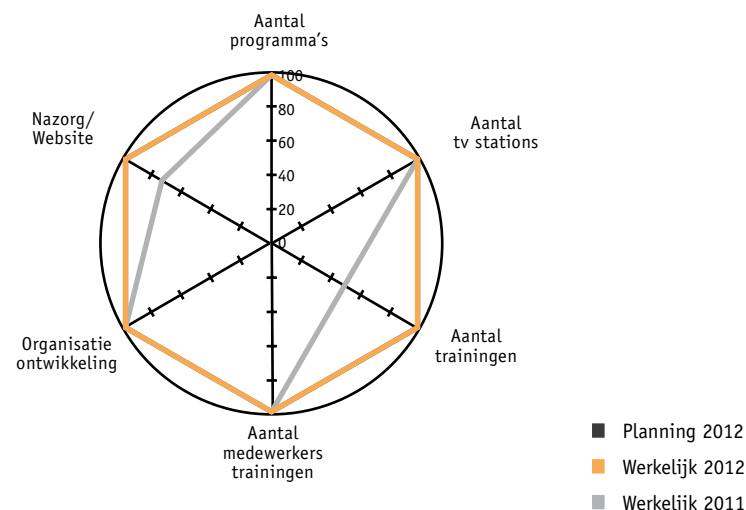
In 2012 werd € 74.937 besteed (€ 135.663 in 2011). Dat is 8% van de totale bestedingen aan projecten (2011: 14%).

Alle voorgenomen plannen voor 2012 zijn gerealiseerd:

- Productie en wekelijkse uitzending van het programma 'Christianity'.
- Continuering van uitzendingen via tv en op eigen internet-televisie-kanaal.
- Genereren van eigen bijdrage in exploitatiekosten.

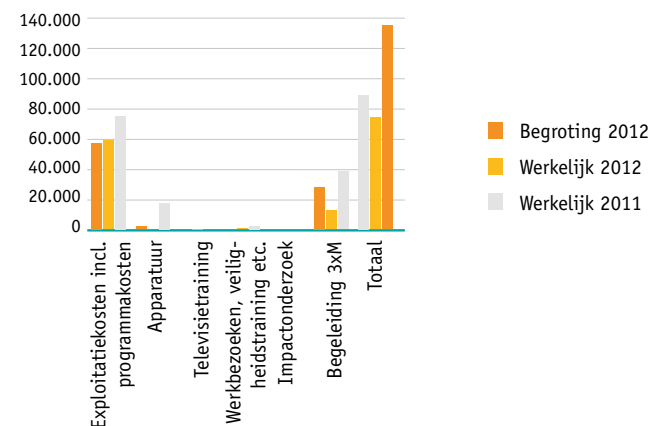
Figuur 20: Ontwikkelingen Bulgarije

Bron: 3xM

Figuur 21: Bestedingen en bijdragen Bulgarije

Bron: administratie 3xM

3.7 Gerealiseerde doelen en andere kengetallen

Het realiseren van de doelen door de partners is gebaseerd op de vergelijking van de gestelde jaardoelen met de rapportages. Vergelijking vindt plaats wanneer een partner minimaal 13 programma's geproduceerd heeft. Verschillen zijn bij elke partners afzonderlijk verklaard. In 2012 zijn de plannen van de partners voor 83% gerealiseerd. In 2012 hebben onze partners 229 van de 231 (99%) programma's geproduceerd (2011: 93%). Productie krijgt van de partners duidelijk het meeste accent van alle geformuleerde doelen. In 2012 werd het behalen van de doelstellingen van de partners vooral bemoeilijkt door externe factoren. In Ivoorkust is de nasleep van de burgeroorlog nog altijd merkbaar, het blijkt onmogelijk om in het Arabischtaalg project tot regelmatige uitzendingen te komen, de onduidelijke situatie van de christenen in Turkije en de onrust in Centraal Azië. In Indonesië werd het aantal uitzendingen steeds verder teruggeschoefd. Ondanks deze belemmeringen zijn er toch heel veel programma's doorgegaan en we voelen respect voor onze partners die ondanks alles zich onverminderd inzetten voor de verkondiging.

Totale projectbestedingen en kosten projectbeheersing

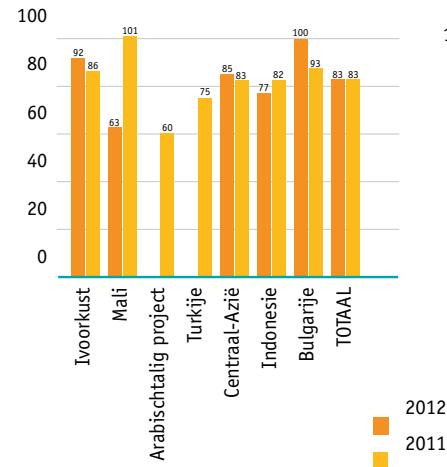
In 2012 bedroeg de totale besteding aan projecten € 993.053 (€ 993.427 in 2011). In 2012 werd aan projectbeheersing en begeleiding van partners € 308.792 uitgegeven (€ 266.568 in 2011), een stijging van 16%. Het aandeel van de begeleidingskosten ten opzichte van de totale projectkosten is 31% (2011, 27%). De begeleidingskosten zijn zowel absoluut als procentueel gestegen. Onder uitgaven voor projectbeheersing vallen het beoordelen van de programma's in het kader van onze doelstelling en gesprekken daarover, projectbegeleiding, monitoring en bij nieuwe projecten het opzetten van de organisatie ter plekke maar ook de uren van het 3xM kantoor besteed aan training, veiligheid etc. We hadden € 1.241.247 begroot en er is € 993.053 besteed, bijna

€ 250.000 minder. Dit wordt vooral veroorzaakt door:

- Zuid-Azië € 95.000 minder omdat er geen programma's zijn gemaakt.
- Turkije € 63.000 minder, omdat we vorig jaar besloten hebben om de samenwerking met onze partnerorganisatie Sat7Türk te beëindigen. Uitzendingen via een nationale zender bleken nl. niet mogelijk.
- Indonesië € 55.000 minder vooral doordat er geen apparatuur ter waarde van € 50.000 is aangeschaft.
- Vertraging van het Arabischtaalg project voor € 18.000 door ontwikkelingen in het land en moeilijkheden met overboeken gelden.
- Mali € 17.000 minder, vooral door minder exploitatiekosten.
- Bulgarije € 14.000 minder, met name door minder begeleidingskosten.
- Ivoorkust € 11.000 minder, vooral door minder trainingskosten.

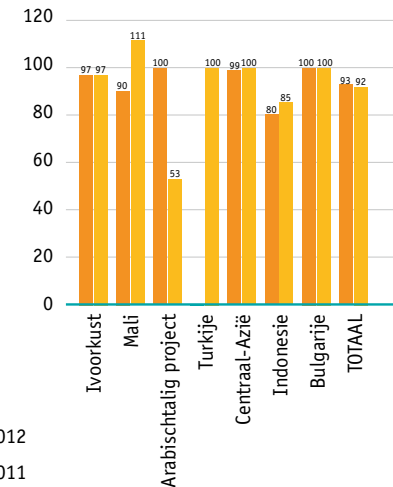
Figuur 22:

Totaal projecten realisatie doelen partners
Bron: 3xM en rapportage partners

Figuur 23:

Totaal projecten productie & distributie
Bron: 3xM en rapportage partners

Figuur 24: Aantal geproduceerde programma's in 2012

Land/gebied	Gepland aantal programma's	Gerealiseerd aantal programma's	Aantal minuten per programma	Totaal geproduceerde minuten	Verschil
West-Afrika					
Ivoorkust	30	29	30	870	-1
Mali - big 5	30	35	20	700	5
Mali	12	12	20	240	0
Arabischtalig project					
Arabischtalig project	5	5	40	200	0
Azië					
Turkije	0	0	0	0	0
Centraal-Azië-normaal	52	24	30	720	-28
CA-clips	12	12	3	36	0
CA historic programs	0	32	15	480	+32
CA social chr. programs	12	12	15	180	0
Indonesië	52	42	30	1260	-10
Zuid-Azië	0	0	30	0	0
Japan	0	0	0	0	0
Oost-Europa					
Bulgarije	26	26	30	780	0
Totaal	231	229		5466	-2

Bron: 3xM

Totale bestedingen partnerrelaties 2012: € 993.053
 Kosten per minuut: € 181,68
 Kosten per programma: € 4.336

Productiekosten per minuut

In 2012 werden in totaal 229 programma's geproduceerd ten opzichte van 270 in 2011. Er waren in totaal 231 programma's gepland. Het verschil ontstaat door: 1 minder in Ivoorkust, 10 minder in Indonesië. In Mali zijn 5 programma's meer geproduceerd en in Centraal Azië 4 (zie figuur 24). Voor de productiekosten per minuut berekenen we de totale bestedingen aan partners, gedeeld door het totaal aantal minuten dat is geproduceerd. In 2012 was dat € 182 per geproduceerde minuut (2011: € 106). De productiekosten van een kleine publieke omroep in Nederland zijn € 800 per minuut (laatst bekende norm uit 2004). We produceren dus tegen 23%% van deze norm. Als we de totale bestedingen aan partners delen door het aantal geproduceerde programma's dan zijn de kosten per programma gemiddeld € 4.336 (2011: € 3.686).

Betrouwbaarheid

De tabellen en grafieken in dit hoofdstuk hebben de administratie van 3xM als bron. De informatie over onze partners komt uit hun rapportages, observaties van trainers en samenwerkende organisaties en uit eigen waarnemingen tijdens werk- en evaluatiebezoeken.

3.8 Nieuwe aanvragen

Op basis van het beleid worden nieuwe aanvragen beoordeeld. In 2012 ontvingen we totaal 6 aanvragen (2011: 9) die we allemaal afwezen. Geen van de aanvragen paste in ons beleid.

3.9 Enkele verzelfstandigde partners

We streven ernaar partners zelfstandig te laten opereren, eerst op programmatisch en uiteindelijk ook op financieel gebied. Hieronder vier voorbeelden.

Bulgarije

Vanaf 2012 is Studio 865 zelfstandig doorgegaan met wekelijkse uitzendingen. In de beginfase waren er wat herhalingen, daarna werd weer geproduceerd. (zie voor meer informatie hoofdstuk 3)

Arabisch Talig Project

Hier is vanaf 2012 op beperkte schaal doorgegaan met programma's maken. Uitzendingen zijn wisselend en periodiek moeilijk te realiseren.

Estland – ECTV

Na een lange samenwerking van 1994 tot en met 2007 werd de financiële

steun beëindigd. ECTV is daarna doorgegaan op meer beperkte schaal met steun van de lokale kerken. In 2011 gaf 3xM-USA een bijdrage van \$ 20.000 voor de serie 'Wayfarers', programma's die op de nationale televisie uitgezonden worden in 2011 en 2012.

Roemenië – Master Media

Per 31 december 2007 werd de financiële steun aan Master Media beëindigd omdat twee 24-uurs satellietkanalen christelijke programma's uitzenden in Roemenië. Master Media is zelfstandig verder gegaan, maakt video's voor christelijke organisaties en registreert conferenties.

Bahars' interesse komt bij het zien van een christelijk programma dat gaat over leven met de Heilige Geest. De Indonesiër voelt vrede als hij ziet hoe goed Jezus is voor mensen. Dat is voor hem het keerpunt. Hij bekijkt het programma nog eens en belt naar de studio. “Ik wilde er meer van weten,” vertelt hij. “Over Jezus wilde ik horen, hoe je kunt leven met de Heilige Geest. Ik belde vaak en leerde steeds meer,” vertelt hij glunderend. Zijn leven is compleet veranderd, sinds hij Jezus kent voelt hij zich vredig.

4.1 Strategie, beleid en ontwikkelingen

Motivatie

Jaarlijks begroot 3xM een groei in inkomsten. De motivatie daarvoor komt voort uit het verlangen ons werk uit te breiden naar landen waar men niets of bijna niets weet van de Here Jezus.

In 2012 hebben we onze positionering onder de loep genomen. We hebben dat proces breed gevoerd door er met alle intern betrokkenen (bestuur, communicatiebureau en personeel) een brainstormsessie over te houden en na te denken over concepten en verwoordingen. We hebben ook een tweede communicatiebureau betrokken bij het ontwerp van onze algemene folder om zo breed mogelijk input te krijgen. Er zijn meer eigentijdse vormen gekozen om naar buiten onze doelstelling duidelijk te maken. Daarbij zijn ook nieuwe foto's, een kleurenpalet en huisstijl ontwikkeld. Als nieuwe slogan is gekozen voor "zien opent ogen".

Strategie voor 2012-2016:

- Flexibel insteken op de verschillende methoden voor fondsenwerving zowel in Nederland als het buitenland.
- Fondsenwerven in de USA consolideren en uitbreiden.
- Onderzoeken of, en zo ja op welke wijze, 3xM fondsen kan werven in Scandinavië en Azië. Indien het onderzoek positief is dan deze fondsen gaan werven in een structuur die daarvoor het meest geschikt is.
- Meer investeren in betrokkenheid van onze donateurs.
- Testen of social media passen bij onze fondsenwerving en bewustwording, en zo ja die inzetten.
- Werven van meer gebedssteun.
- Klachten binnen 0,5% van ons donateursbestand houden.

Fondsenwervingspercentage

In 2012 was ons fondsenwervingspercentage 7%, (2011: 9%). Het CBF hanteert 25% als maximum, wij zijn ruim binnen onze eigen norm van maximaal 15% gebleven.

Beleid

In het 'protocol fondsenwerving, voorlichting en communicatie' (zie bijlage 2), zijn de ethische grenzen voor onze communicatie aangegeven. Voorlichting is een doelstellingsactiviteit, fondsenwerving een afgeleide doelstelling. Alle communicatiekosten (inclusief de kosten fondsenwerving) worden via een door het bestuur goedgekeurde verdeelsleutel toegerekend aan fondsenwerving en voorlichting.

Afhankelijk van de verwachte inkomsten en de toezeggingen aan partners vragen we bij onze fondsenwervende acties om projecten of 3xM in het algemeen te steunen. Onze partners zijn er van op de hoogte dat wij eventuele meeropbrengsten toevoegen aan ons Reëel Vrij Besteedbaar Vermogen. Op die manier is het mogelijk (kleinere) projecten te realiseren zonder daarvoor afzonderlijk te werven. 3xM heeft het CBF-Keur en de ANBI-erkenning.

Speerpunten:

- Voldoende inkomsten werven om onze verplichtingen na te komen.
- Organisaties en/of personen zoeken die de financiering van (delen van) projecten voor hun rekening willen nemen.
- Fondsenwervende mailingen afstemmen op onze grootste doelgroep: christenen van 40 jaar en ouder.
- Via social media onze, vooral jongere, achterban informeren.
- Ontwikkelingen van nieuwe digitale media volgen en waar mogelijk toepassen.
- Actuele website en nieuws aanbieden op de daarvoor geschikte media.

- Zorgvuldig bestands- en klachtenbeheer voeren ten behoeve van onze donateurs.
- Gebed vragen voor ons werk.

Ontwikkelingen 2012

In 2012 is in totaal € 1.392.723 ontvangen. Dat is ten opzichte van onze begroting € 322.052 minder (18,8%). In 2011 werd € 1.382.618 ontvangen, een toename van € 10.105, 1%.

Uit de USA is € 79.346 minder ontvangen dan begroot (in 2011 € 6.251 meer). De inkomsten van particuliere donateurs in Nederland zijn lager dan begroot. Wij rekenen de afname van inkomsten toe aan de onzekere economische situatie. Het overgrote deel van onze donateurs is gepensioneerd en voor deze groep is de inkomensontwikkeling onzeker. In 2012 hebben we drie telemarketingacties gehouden onder mensen uit ons eigen bestand.

Figuur 25: Belangrijkste verschillen tussen geplande acties en werkelijkheid 2012

actie	begroot	uitgave	verschil	reden
Acties erfenissen	12.000	3.005	8.995	Een kleiner bestand aangeschreven
Campagnes	65.918	44.406	21.512	Minder telemarketing en sealacties door tegenvallende resultaten
Mailing kerkenraden	4.200	0	4.200	Niet gedaan
Positioneringsonderzoek	0	13.554	-13.554	Was niet begroot
Mailings	64.458	61.202	3.256	Minder verzonden door afname bestand en post op maat
	146.576	122.168	24.408	

Bron: financiële administratie 3xM

In de directe kosten voor communicatie is € 29.347 minder uitgegeven dan begroot. De belangrijkste verschillen staan in figuur 25.

4.2 Bijzonderheden verschillende financieringsbronnen

- 32% van onze inkomsten komt van onze donateurs, een afname van 8% ten opzichte van 2011. Dit zijn met name bestemde giften van particuliere donateurs.
- 31% wordt gegeven in de vorm van een toezegging, het meest via automatische incasso, een afname van 7% ten opzichte van 2011. Dit zijn niet-bestemde giften van particuliere donateurs.

Dus 63% komt van onze particulieren donateurs (bestemde en onbestemde giften). De inkomsten van particuliere donateurs zijn de grootste financieringsbron.

- 34% komt uit projectgerelateerde fondsenwerving, dat zien we de laatste jaren toenemen. 8% wordt gegeven door kerken, kerkelijke organisaties en christelijke organisaties. 23% komt uit de USA, waarvan 5% direct, dit wordt geworven op basis van projectvoorstellen aan foundations. Deze worden meestal eens per jaar bezocht. 3% uit overige inkomsten.
- 2% komt uit erfenissen, legaten en rente, dit is minder dan begroot. Voor onze raming voor erfenissen gaan we uit van ervaringscijfers over vijf verstreken jaren.
- 1% komt uit spaarrentes en deposito's.

Meest opmerkelijk verschil is een daling van 7% van particuliere donateurs (totaal bestemde en onbestemde giften).

4.3 Particuliere donateurs en giftgrootte

Onder een donateur verstaan wij iemand die in 2011 en/of 2012 heeft gedoneerd. Het donateursbestand is per 31 december 2012 samengesteld als in figuur 26.

Eind 2012 zijn er per saldo 5.246 minder donateurs in ons bestand. De afname is met name ontstaan door de economische crisis en als tweede omdat telemarketing als wervingsinstrument is weggevallen. Daarnaast blijkt dat nieuwe gevers zich niet snel meer binden aan een organisatie. We beraden ons op te nemen wervingsacties. Het aantal giften daalde met 4.932 naar 55.731 een daling van 9.% (60.663 in 2011). De gemiddelde gift steeg met € 0,23 naar € 17,08 (in 2011 € 16,85). De donateur geeft dus meer maar er komen minder giften binnen.

Figuur 26: Samenstelling donateursbestand per 31 december 2011

	2012	%	2011	%
Donateurs	5.285	36	9.885	53
Donateurs met vaste toezegging	9.264	64	9.874	47
Totaal	14.549	100	19.759	100

Bron: donateursadministratie 3xM

4.4 Belangrijkste contactmomenten met donateurs

Mailings

Wij willen zoveel mogelijk tegemoet komen aan de wens van onze donateurs en sturen daarom 'post op maat'. Daarnaast koppelen wij zelf het aantal malen post aan het giftbedrag. 29% van de actieve donateurs

kreeg in 2012 post op maat, tegen 28% in 2011. Het retourpercentage op mailingen is ca. 0,5%. In het kader van nalatenschappen hebben we in december 2012 een kleine 900 brieven uitgestuurd naar een zorgvuldig geselecteerd bestand. Wij kiezen voor benadering over dit onderwerp omdat de markt aangeeft dat daar belangstelling voor is en er bij de verschillende goede doelen steeds grotere aantallen notariële schenkingen en erfenissen worden ontvangen. Over dit onderwerp kiezen we in onze mailing voor een informatieve insteek.

Telemarketing

In 2012 zijn drie telemarketingacties gehouden:

- een reactiveringsactie onder donateurs die voorheen wel gaven maar niet in het afgelopen jaar
- een happy call voor nieuwe donateurs
- een servicecall met als doel meer inzicht te krijgen in de ervaring en de wensen van onze donateur.

De servicecall laat zien dat dat 3xM zich mag verheugen in een zeer trouwe achterban. De leeftijd is relatief hoog en het is soms moeilijk voor mensen om concrete partners te noemen.

Campagne

Er verschenen in 2012 bijsluiters op verschillende dag-, week-, en maand-bladen. Met de bijsluiter hebben wij onze nieuwe huisstijl onder de aandacht gebracht. Het ontwerp liep parallel aan de mailing van oktober. De campagne genereerde ook een mooi aantal bezoeken aan onze website, het was de plek achter de homepage, contact en werken bij.

Gebod

Gebod is fundamenteel voor ons werk. In 2012 heeft de gebedsbrief plaatsgemaakt voor de 3xM-update nieuwsbrief. De nieuwe uiting geeft

meer achtergrondinformatie maar vraagt nog steeds om gebed. De opzet is meer eigentijds en de brief wordt met speciaal daarvoor geselecteerde software gemaakt waardoor er meer mogelijkheden zijn voor reactie, doorlinken naar de website en giften. De software geeft ons mogelijkheden voor een meer persoonlijk contact met onze achterban. We willen dit in 2013 verder vorm geven.

Er is een begin gemaakt met het organiseren van gebedsbijeenkomsten door het land. We hopen dat in 2013 te concretiseren.

Website

In 2012 had onze website www.3xm.nl 34% meer unieke bezoekers dan vorig jaar: 28.977 clicks en 6.925 unieke bezoekers. Er wordt meer aandacht besteed aan buttons, actuele informatie op de homepage en de projectinformatie wordt regelmatig ge-update. Tevens worden regelmatig nieuwe programmafragmenten van onze partners geplaatst.

Overig

Bij de transparantprijs eindigden we met 8 punten op de 7e plaats, een uitstekende score omdat we het als kleine organisatie tegen alom bekende grote Nederlandse fondsenwervende organisaties opnemen. We ervaren het nog meer bijzonder omdat we de hoogst eindigende zendingsorganisatie zijn, met een klein team en een heel specifieke achterban.

4.5 Mediacontacten en effectiviteit voorlichting

Als uitgangspunt voor contacten met de media richten we ons in eerste instantie op de christelijke pers. De wijze waarop het publiek en daarmee onze achterban omgaat met media-uitingen is vluchtiger dan voorheen. Ook al verzonden we in het vierde kwartaal bijna 250.000 bijsluiters,

soms werd dit zelfs niet opgemerkt door onze eigen vrijwilligers.

Op de website CIP verschijnt wekelijks een getuigenis en maandelijks een column, geschreven door de directeur van 3xM. We hebben daar ook banners geplaatst maar de respons was nihil. Het is echter goed voor onze naamsbekendheid.

Sociale media krijgen volop onze aandacht en we vragen aandacht met incidentele flyers voor bijvoorbeeld goeddoelenshopper.nl en sms-donaties. Omdat we daar recent mee gestart zijn, zijn er nog geen resultaten bekend.

Onze persberichten worden verstuurd naar ongeveer 125 contacten. Ook worden ze vanaf 2011 in Pressdoc opgenomen waar ze voor ieder vindbaar zijn. Adverteren in kranten of tijdschriften doen we minimaal omdat we te weinig middelen kunnen vrijmaken om echt op te kunnen vallen. Onze persberichten zijn regelmatig geplaatst o.a. in Uitdaging, het Nederlands Dagblad en op Oneway. Vragen of opmerkingen kregen wij niet naar aanleiding van de plaatsingen.

In 2012 hebben we weer een puzzel geplaatst in de puzzelbijlage van het Nederlands Dagblad, in april 2013 zal de prijs aan de winnaar worden uitgereikt.

In 2011 startten we met Twitter en Facebook in Nederland, in 2012 is dat uitgebreid naar de USA. Inmiddels hebben we op Twitter 7.454 volgers en op Facebook 247 “likes”. Op LinkedIn hebben we 689 connecties. Via deze nieuwe media worden vragen en opmerkingen direct beantwoord.

Conclusie

De opbrengsten zijn achtergebleven bij de begroting, voornamelijk de inkomsten in Nederland. Daartegenover is er op de uitgaven bespaard. De besparing is groter dan het tekort. De bijdragen uit de USA zijn goed. In het donateursbestand is een flinke terugloop te zien, ook het aantal vaste toezeggingen is afgenomen.

We zien dat de oude methoden van fondsenwerving via telemarketing en werving door bijsluiters niet meer werken en zijn op zoek naar een andere invulling om de daling van inkomsten tegen te gaan.

Plannen 2013

Om voldoende inkomsten te krijgen gaan we:

- continueren van gesegmenteerde mailingen aan donateurs, inclusief aandacht vragen voor nalatenschappen;
- campagne voeren voor het verkrijgen van nieuwe donateurs
- vermogende particulieren en fondsen benaderen in Nederland en de USA;
- aanvragen voor fondsenwerving indienen in USA en zo mogelijk in Scandinavië en Azië.
- SEPA implementeren in de donateurs database

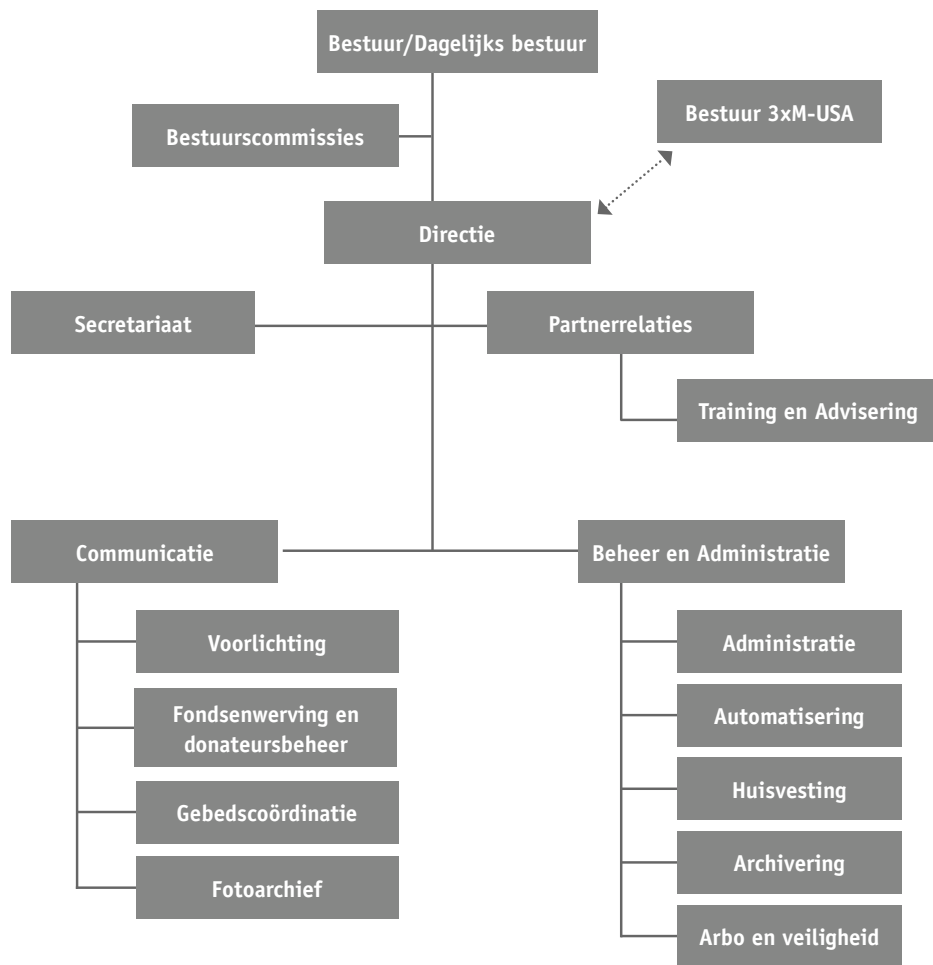
Betrouwbaarheid

De tabellen en grafieken in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de financiële- en donateursadministratie van 3xM.

Abayomi uit Mali heeft twee intensieve banen. 's Avonds is ze doodmoe en valt meestal direct in slaap. Behalve op zaterdagavond! "Dan kijk ik naar het christelijke programma. Ik mis er nooit één! Ik ben niet naar school geweest en heb geen Frans geleerd, daarom kijk ik het liefst naar uitzendingen in het Bambara. Het is niet makkelijk christen te zijn, mijn familie is moslim en accepteren geen christenen." Voor Abayomi zijn de uitzendingen een zegen. Ze is nu bekend met het christelijk geloof en praat via nazorg met geloofsgenoten.

5.1 Organigram per 31 december 2012

Het bestuur is eindverantwoordelijk. De dagelijkse uitvoering van de activiteiten is in handen van directeur, personeel en vrijwilligers.

5.2 Personeel en vrijwilligers

Kerncijfers personeel

Het gemiddeld aantal personeelsleden bedroeg gedurende 2012 6,3 fte (2011: 5,5) op basis van een volledige werkweek. Het ziekteverzuim was in 2012 5,51% (4,45% in 2011).

Personeel

In 2012 is een hoofd communicatie aangesteld. Hij zal alle activiteiten op het terrein van fondsenwerving en voorlichting coördineren en stroomlijnen, de huisstijl bewaken en nieuwe initiatieven ontwikkelen. De functiewaardering van de salarisschalen is gedaan door een extern bureau. We hanteren 90% van de BBRA salarisschalen. Er zijn algemene arbeidsvoorwaarden en er is een collectieve pensioenregeling afgesloten.

Jaarlijks is er met ieder personeelslid een functionerings- en een beoordelingsgesprek. Er worden concrete doelen gesteld en daardoor is goed te beoordelen of ze gehaald zijn.

Met het personeel zijn 3 bijeenkomsten gehouden met betrekking tot gedragscode en omgangsvormen.

In 2012 is een management-team ingesteld om afdeling overstijgende zaken te monitoren en te beheersen.

Directeur

Het bruto jaarsalaris van de directeur bedroeg in 2012 € 70.884 (2011: € 70.141). Dit is exclusief sociale verzekeringslasten (werkgeversdeel),

Figuur 27:
Organigram per 31 december 2012

Tabel: 28 Toelichting kosten directie:

Naam	M. Timmer A
Functie	Directeur
Dienstverband	
Aard	Onbepaald
Uren	39
Percentage dienstverband	100%
Periode	1-1-2012 t/m 31-12-2012
Bezoldiging	
Bruto jaarsalaris	60.175
Vakantiegeld	5.731
Eindejaarsuitkering	4.978
Totaal jaarinkomen	70.884
Sociale verzekeringslasten (werkgeversdeel)	8.692
Belastbare vergoedingen	6.625
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	17.140
Totaal overige lasten en vergoedingen	32.457
Totaal bezoldiging 2012 (incl. werkgeverslasten)	103.341

pensioenlasten en belastbare vergoedingen. Zie tabel 28 voor een toelichting op de totale kosten van de directie. Het salaris van de directeur valt ruim binnen de Adviesregeling directiefunctie van de VFI. De directeur maakte in 2012 273 onbetaalde overuren (2011: 428). Er hebben nooit winstdelingen en/of bonusbetalingen plaatsgevonden.

Figuur: 29 Impact van 3xM op werkgelegenheid in het buitenland

Bron: administratie 3xM.

Land/regio	2012		2011		2010		2007
Islamitische wereld							
Arabischtalig project	2		2		2	+20 vrijwilligers	1,5 + vrijwilligers
Turkije	0		2		2	7 totaal	
Centraal-Azië	10		9		9	+ vrijwilligers	6+ vrijwilligers
Zuid-Azië	0		2		2		p.m.
Indonesië	4		1,5		1,5		-
Subtotaal			16,5		16,5		7,5
West-Afrika							
Ivoorkust	14		14		13		9
Mali	6		6		6		4
Subtotaal			20		19		13
Oost-Europa							
Bulgarije	4	+ 14 freelancers	4	+ 14 freelancers	5		6,5
Totaal fte	40		40,5		40,5		34,5

Vrijwilligers

De vrijwilligersformatie bestaat uit 16 personen, samen 1,3 fte (2011: 1,65 fte). Door hun bijdrage werd in 2012 € 64.000 bespaard (2011: 93.000). Hierdoor kan een gemiddeld project op jaarbasis vormgegeven worden, een significante bijdrage aan het realiseren van onze doelstelling.

Het beleid is vastgelegd in een vrijwilligersreglement. Iedere vrijwilliger heeft een vaste begeleider. Inspraak is mogelijk in een jaarlijks functioneringsgesprek en een jaarlijkse vrijwilligersvergadering. 3xM kent twee soorten vrijwilligers: op regelmatige basis en op projectbasis. Als het geven van trainingen niet kan met vrijwilligers, schakelen we freelancers in. Wij hebben 4 freelancers beschikbaar in ons bestand waarvan er in 2012 één een training in het buitenland heeft gegeven.

Werkgelegenheid in het buitenland

Onze partners hebben eigen personeel in dienst en 3xM financiert (grotendeels) de salariskosten. In 2012 werkte er totaal 40 fte bij onze partners, 41 in 2011. Zo heeft onze steun ook invloed op de werkgelegenheid in het buitenland. Zie figuur 30.

5.3 Beleid maatschappelijk verantwoord ondernemen

3xM probeert een evenwichtige balans te vinden tussen goed beheer van de middelen, goede zorg voor mensen en verantwoordelijk omgaan met het milieu. Het beheer van de middelen is beschreven in hoofdstuk 9 en het personeels- en vrijwilligersbeleid hierboven.

3xM probeert bewust om te gaan met het milieu, onder andere door de mogelijkheid van thuiswerken, gescheiden inzamelen van afval, gebruik van oplaadbare batterijen, FSC gecertificeerd papier en het delen van huishoudelijke- en kantoorapparaten met de twee organisaties waarmee we zijn gehuisvest. In 2010 is een begin gemaakt met het formuleren van ons MVO-beleid, waarbij wordt uitgegaan van de ISO 26000 norm.

5.4 Samenwerkingsverbanden met andere organisaties

We huren samen met Bible League en Interserve kantoorruimte via een huurstichting waarin we alle drie vertegenwoordigd zijn. We delen kosten en apparatuur maar ook kennis, vooral op het gebied van fondsenwerving en samenwerking met partners.

In 2012 werd samengewerkt met Kerk in Actie van de PKN voor de projecten in West-Afrika en Indonesië. Met De Verre Naasten (Ger. Kerk Vrijgemaakt) en GZB zijn besprekingen gevoerd.

Lidmaatschappen

De directeur vertegenwoordigt 3xM bij EA, EZA, NZR, OREON, WACC, AEA en RMU.

Doelen 2013

- Digitalisering van het papieren archief.
- Onderzoek nieuwe huisvesting.
- Het intensiveren van contacten met kerkelijke instanties.
- kijken of de huidige vorm van vrijwilligersbijeenkomsten voldoet aan de verwachting.

Betrouwbaarheid

De gegevens in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de financiële, personeels-, vrijwilligers- en urenadministratie van 3xM en de opgave van personeel van de partners.

Gabriel, West-Afrika: "Ik zag een programma over hiv/aids. Een man ontdekte dat hij besmet was met hiv. Zijn vrouw, ook besmet, verliet hem en ging bij een tante wonen. Daar leerde zij de Heer kennen en accepteerde ze haar leven". Gabriel werd geraakt door het feit dat je niets aan de persoon kon zien. Hij is zelf besmet en dat zie je ook niet. "Vanwege hiv/aids wilden veel vrienden mij niet meer zien.

De boodschap van het evangelie raakte me: God laat je niet in de steek! Het programma spreekt over de hoop in onze Heer Jezus en moedigt mij aan over hiv te praten."

6.1 Relatie tot 3xM-USA

3xM-USA is in 2004 opgericht met als doel het werk van 3xM in Nederland te ondersteunen. Voor zover we weten is er in Amerika geen vergelijkbare organisatie. Daarom verwachten we zo uitbreiding van onze achterban. 3xM-USA werft fondsen en werkt aan bewustwording onder private fondsen en heeft daarvoor de vereiste status van 501 (c) 3 organisatie. Omdat zij zelf besluiten neemt en financieel zelfstandig opereert, is geen consolidatie van de jaarrekening toegepast. De baten zijn verantwoord onder 'baten uit acties van derden'. De inkomsten uit de USA groeien waardoor het belang van 3xM-USA in het bereiken van de doelstelling van 3xM toeneemt.

Waargenomen trends tijdens werkbezoeken:

- Er is in het algemeen meer belangstelling voor Azië dan voor Afrika of Europa. Dit sluit goed aan bij ons beleidsplan om in Azië uit te breiden.
- Grote belangstelling voor gesloten gebieden.
- Als er voldoende aandacht is voor de Amerikaanse donor is Afrika nog steeds steunwaardig. Dat sluit aan bij ons werk in West Afrika en daarom gaat de leider van dat project mee op onze reizen naar de USA.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit:

- Reginald J. Hanegraaff, voorzitter
- Mark Fackler Ph.D. (Professor of Communication, Calvin College), secretaris
- Max E. Smith CPA (RBC Ministries), penningmeester
- Janet Blakely Evanski Ph.D.
- Sidney J. Jansma Jr. (President Wolverine Gas and Oil), oud-voorzitter en speciaal adviseur.

6.2 Resultaat 2012

Er is \$ 394.912 ontvangen, 23% van de begrote inkomsten (2011: \$ 365.600). Via 3xM-USA werd \$ 320.048 ontvangen (begroot \$ 537.344) en \$ 74.864 direct van een organisatie in de USA (begroot \$ 25.000).

3xM in Nederland besteedde € 36.610 (2011: € 28.329) aan werving.

6.3 Geldstroom

In figuur 30 geven we de geldstroom weer van USA naar Nederland. Eind december werd een grote gift voor Zuid-Azië ontvangen, deze is in 2013 in Nederland aangekomen. Per 31 december 2012 moest \$ 298.778 naar 3xM in Nederland overgeboekt worden.

Bestedingen in de USA geworven fondsen

3xM-USA informeert ons zodra een donatie is ontvangen. 3xM in Nederland legt over de betreffende donatie schriftelijk verantwoording af aan de gever, met kopie aan 3xM-USA. Voor de verdere verwoording verwijzen we naar hoofdstuk 3 waarin de giften uit Amerika genoemd worden.

Doelen 2013

- \$ 775.000 aan inkomsten uit de USA, als volgt samengesteld:
 - \$ 675.000 inkomsten via 3xM-USA.
 - \$ 100.000 rechtstreeks door 3xM Nederland te ontvangen.
- Daarnaast hebben we \$ 400.000 als inkomsten met extra inspanning opgenomen in onze begroting.

Betrouwbaarheid

Door vergelijking van onze eigen financiële administratie met de boekhouding van 3xM-USA, inclusief de belastingaangiften in Amerika, sluiten we de cijfers op elkaar aan. Trends komen uit Amerikaanse bestuursvergaderingen met 3xM-USA en eigen observaties tijdens werkbezoeken.

Geldstroom vanuit de USA naar Nederland over 2012		
Saldo te ontvangen per 31 december 2012		24.654
Werving 3xM-USA 2012	330.848	
Cheque ontvangen in 2012 tbv 2013	297.508	
Subtotaal	628.356	
Over 2012 te ontvangen		628.356
Bankkosten 2012		-184
Te besteden in de USA		-10.000
Ontvangen in 2012 - betreffende 2011		-24.000
Ontvangen in 2012 - betreffende 2012		-320.048
Per saldo te ontvangen per 31 december 2012		298.778
3xM-USA had per 31 December 2012 \$ 308.778 als banksaldo.		

Figuur 30: Geldstroom van USA naar Nederland
Bron: financiële administratie 3xM

Christiana is 17 jaar en woont in Afrika.
“Door het kijken naar Miel Mortel
vermijd ik nu mensen die het slechte met
me voorhebben. Ik wil niet ongezond
leven, maar me juist met positieve men-
sen inlaten. **De enige die ik wil volgen, is
onze Heer Jezus Christus!** Alleen Hij kan
me kracht geven bij het nemen van
belangrijke beslissingen.”

7.1 Speerpunten voor 2013

In 2013 willen we projecten financieren in 17 landen in Afrika en Azië. Daardoor kunnen onze partners 116 televisieprogramma's maken en 10 te projecteren programma's kopen, voor een potentieel van meer dan 500 miljoen kijkers. Deze programma's worden uitgezonden via 14 nationale en vier regionale kanalen, satelliet in zes landen en internet in één. Communicatie blijft essentieel en een deel van de middelen is voor de eigen organisatie zoals personeel, huisvesting en kantoor.

7.2 Meerjarenbegroting

In 2010 is de meerjarenbegroting 2011-2015 vastgesteld. Deze is gekoppeld aan het beleidsplan 2012-2016. De vierjarenplannen van onze partners zijn erin verwerkt. Jaarlijks wordt de meerjarenbegroting bijgesteld op basis van de goedgekeurde begroting. Hiernaast vindt u de meerjarenbegroting 2013-2015 uitgaande van de goedgekeurde begroting 2013, zie figuur 31. In 2013 willen we bekijken of we onze meerjarenbegroting moeten aanpassen omdat de inkomsten in 2012 tegenvielen en gezien de relevante ontwikkelingen op dit moment.

Relevante ontwikkelingen

Het kan voorkomen dat voorgenomen plannen van de partners niet uitgevoerd kunnen worden. De belangrijkste factoren zijn aanscherping van religieuze wetgeving, ontwikkelingen op het gebied van social media (als aanvulling op of alternatief voor televisie) en economische bewegingen die het moeilijker maken fondsen te werven. Indien noodzakelijk gaan we na een redelijke termijn over tot afbouw. De vrijgekomen middelen zetten we dan in voor onderzoek en steun aan nieuwe partners omdat velen het evangelie nog niet hebben gehoord. We gaan anders werken met onze partners en hebben een traject van capaciteitsversterking ingezet waar dat nodig was. In 2012 bleek dat

flexibiliteit in de fondsenwerving erg belangrijk is en we willen deze lijn in onze hele organisatie vasthouden. Dat stelt ook andere eisen aan de 3xM organisatie (medewerkers, vrijwilligers en bestuur). Andere ontwikkelingen die we zien zijn dat de inkomsten steeds meer projectgerelateerd zijn en dat de particuliere donateurs zich minder lang willen committeren aan een organisatie.

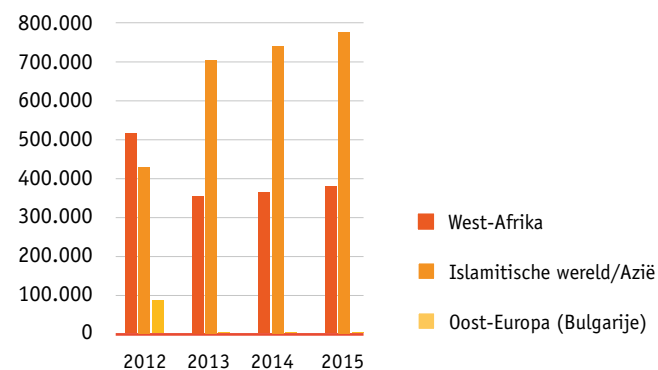
Inkomsten

Voor de huidige meerjarenbegroting gelden de volgende uitgangspunten:

- Normale groei van 5% per jaar.
- Nalatenschappen zijn berekend volgens de rekenregel 1/5 van de laatste vijf jaar.
- Eventuele inkomsten boven de begroting krijgen zo snel mogelijk een bestemming.

De behoefte aan verhoging van inkomsten is gebaseerd op de noodzaak ons werk uit te breiden. In 2012 is ten opzichte van de begroting

Figuur 31a: Meerjarenbegroting 2013-2015

3xM Meerjarenbegroting 2013-2015				
	realisatie 2012	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015
BATEN				
7. Baten uit eigen fondsenwerving				
7.1 Donaties en giften	448.865	363.954	382.152	401.259
7.2 Vaste donateurs (incl. telemarketing)	430.208	424.000	445.200	467.460
7.3 Organisaties en kerken	108.236	160.000	168.000	176.400
7.4 Nalatenschappen	27.877	45.000	39.701	40.688
7.5 Rechtstreeks uit de USA	74.864	10.000	10.500	11.025
	1.090.050	1.002.954	1.045.553	1.096.832
8. Baten uit acties van derden	293.161	502.800	527.940	554.337
9. Subsidies van overheden	0	8.000	8.400	8.820
10. Baten uit beleggingen	9.512	3.700	3.885	4.079
Meer inspanning voor bestaande projecten en uitbreiding Azië		373.000	391.650	411.233
SOM DER BATEN	1.392.723	1.890.454	1.977.428	2.075.301
LASTEN				
11. Besteding aan doelstelling - partnerrelaties:				
West-Afrika	498.253	336.156	352.964	370.612
Oost-Europa (Bulgarije)	74.937	0	0	0
Azië (inclusief uitbreiding)	419.863	695.800	731.030	768.171
Meer inspanning voor bestaande projecten en uitbreiding Azië		373.000	392.090	412.284
<i>Subtotaal partnerrelaties</i>	<i>993.053</i>	<i>1.404.956</i>	<i>1.476.084</i>	<i>1.551.066</i>
12. Besteding aan doelstelling - voorlichting:	232.665	245.393	250.301	255.307
Totaal bestedingen aan doelstelling	1.225.718	1.650.349	1.726.385	1.806.373
13. Werving baten				
13.1 Kosten eigen fondsenwerving*	71.651	145.900	148.818	151.794
13.2 Kosten acties van derden	9.265	5.668	5.951	6.249
13.3 Kosten verkrijging subsidies	0	0	0	0
13.4 Kosten van beleggingen	1.982	1.577	1.656	1.739
	82.898	153.145	156.425	159.782
14. Kosten van beheer en administratie	86.267	86.960	88.699	90.473
SOM DER LASTEN	1.394.883	1.890.454	1.971.509	2.056.628
RESULTAAT	-2.160	0	5.919	18.673
Mutaties bestemmingsreserves, saldo € 46.824 per 31-12-2012:	-2.160	0	5.919	18.673
Ontrekkingen continuïteitsreserve	0	0	0	0

Figuur 31b:
3xM meerjarenbegroting
2013-2015
Bron: financiële
administratie 3xM

* percentage van
baten uit eigen
fondsenwerving

echter € 322.000 minder ontvangen terwijl er € 96.000 minder was begroot. De totale baten voor 2012 zijn € 1.393.000 terwijl voor 2013 de inkomsten zijn geraamd op € 1891.000. Dit betekent dat we in 2013 € 498.000 extra inkomsten moeten werven ten opzichte van de werkelijke inkomsten 2012. Wel is het zo dat € 373.000 valt onder de categorie 'extra inspanning'. Dit betekent dat er eerst € 373.000 moet worden geworven, voordat bepaalde uitgaven mogen worden gedaan voor uitbreiding in Azië en voor specifieke uitgaven binnen bestaande projecten. Daarnaast zien we dat inkomsten uit de USA een stijgende lijn vertonen sinds een paar jaar. We verwachten dat deze lijn zich ook de komende jaren verder voortzet. Daarom willen we hier meer op inzetten.

Kosten inkomstenwerving

Het CBF hanteert 25% als maximum voor de kosten fondsenwerving, wij stellen die op maximaal 15%. Voor de periode 2011-2015 is jaarlijks maximaal 12% begroot. In 2012 was ons fondsenwervingspercentage 7%. De kosten van communicatie worden verdeeld over voorlichting en fondsenwerving.

Uitgaven

We rekenen met een gemiddelde kostenstijging van de partners van 5% per jaar voor lokale salaris- en exploitatiekosten.

Kosten eigen organisatie

De kosten van de eigen organisatie stijgen volgens de meerjarenbegroting met 2% per jaar.

7.3 Besteding van de bestemmingsreserves

Het saldo van de bestemmingsreserve is € 46.824 per 1 januari 2013. Dit bedrag is gereserveerd voor de volgende toekomstige bestemmingen:

- € 25.000 voor verhuiskosten.
- € 9.202 voor capaciteitsversterking en nazorg.
- € 12.622 voor bestaande cq nieuwe projecten en partnerorganisaties.

Betrouwbaarheid

De systematiek van de huidige meerjarenbegroting is dat er elk jaar na opstelling van de jaarbegroting een nieuwe meerjarenbegroting wordt opgesteld met de laatste jaarbegroting als uitgangspunt. Afwijkingen worden jaarlijks toegelicht in het jaarverslag.

Bestuursverslag en verantwoordingsverklaring

Aan de telefoon vraagt een mannenstem:
"Over welk heilig boek ging dit programma
eigenlijk? Over de Bijbel? Ik heb altijd ge-
hoord dat er alleen maar slechte dingen in
de Bijbel staan maar **nu heb ik heel mooie
dingen gehoord over de zin van het leven.**
Zelf ken ik de inhoud van de Bijbel niet. Ik
ken maar één heilig boek, de Koran." Hij
gaat zich er verder in verdiepen.

Onze organisatie heeft een eenvoudige structuur: bestuur, beleidsadviserende commissies, directeur en medewerkers.

8.1 Bestuur

Het bestuur heeft de volgende verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden:

- De zorg en verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het werk van de stichting.
- Het beheer over het vermogen en de beschikking over de geldmiddelen van de stichting om het gestelde doel te bereiken.
- De verantwoordelijkheid voor het tot stand komen van een (meerjarig) beleidsplan en vaststelling van jaarplan, begroting, jaarverslag en jaarrekening.
- Het vaststellen van reglementen, zoals het huishoudelijk reglement en het bestuurs- en directiereglement.

Het dagelijks bestuur bereidt de vergadering van het bestuur voor en zorgt voor uitvoering van bestuursbesluiten.

Kerk	Aantal leden volgens statuten	Aantal leden per 1 januari 2013	Vershil
Protestantse Kerk in Nederland	3	1	-2
Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt/Nederlands Gereformeerde Kerken	1	2	+1
Christelijke Gereformeerde Kerken	1	1	-
Gereformeerde Gemeenten/Hersteld Hervormde Kerk	1	1	-
Overige christelijke kerken en geloofsge-meenschappen	1	1	-
Totaal	7	6	-

Figuur 32: Kerkelijke achtergrond van bestuursleden

Bron: archief bestuur 3xM

Samenstelling bestuur

Het bestuur vertegenwoordigt onze achterban en is daarom samengesteld volgens de kerkelijke kaart van Nederland, zie figuur 32.

Volgens de statuten bestaat het bestuur uit minimaal vijf en maximaal negen leden. Per 1 januari 2013 zijn er zes leden.

Benoeming bestuursleden

Bestuursleden hebben een zittingsperiode van ten hoogste drie keer vier jaar. Na 12 jaar en een rustperiode van minimaal één jaar kan opnieuw een benoeming volgen. Voorwaarde voor bestuurslidmaatschap is instemming met en ondertekening van de statuten, het huishoudelijk reglement, het bestuurs- en directiereglement, de gedragscode en het protocol fondsenwerving, voorlichting en communicatie.

Om de onafhankelijkheid van het bestuur te waarborgen mogen er geen familie- of vergelijkbare relaties tussen bestuurders onderling of met medewerkers bestaan. Zij mogen niet in loondienst zijn van de stichting en er mag geen relatie zijn met één van de partners.

Beleidsadviserende commissies

Er zijn beleidsadviserende commissies op het gebied van strategie, partnerorganisaties, communicatie en beheer. Door de commissies worden voorstellen voor de bestuursvergadering voorbereid. Bestuursleden zijn lid van minimaal één commissie, de directeur is adviseur bij alle commissies, functionarissen van kantoor bij relevante commissies en soms wordt gewerkt met externe adviseurs.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur vergaderde in 2012 vijfmaal. Het stelde onder meer het beleidsplan, jaarplan, begroting, jaarrekening en jaarverslag vast. In 2012 is de personeelsformatie uitgebreid met een hoofd communicatie. Ook nam het bestuur o.a. het besluit om zowel fondsenwerving als projectontwikkeling in Azië uit te breiden en, vanwege de financiële onzekerheid, geen meerjarentoezeggingen aan partners te doen maar deze per jaar te verlengen. Verder is de exit termijn voor partners bekort van 2 jaar naar 6 maanden.

Het dagelijks bestuur, bestaande uit (plaatsvervangend) voorzitter, secretaris en penningmeester, vergaderde in 2012 viermaal.

Onkostenvergoedingen

Bestuursleden hebben recht op:

- Een reiskostenvergoeding van € 0,28 per kilometer. In 2012 werd hiervoor € 4.032 uitgegeven (2011: € 3.176), gemiddeld € 576 per lid (2011: € 397).
- Een vergoeding voor communicatie- en printkosten van € 37,25 per kwartaal voor het DB en € 37,25 per halfjaar voor de overige bestuursleden. In 2012 werd hiervoor € 486 (2011: € 522) uitgegeven.

8.2 Functioneren van de scheiding tussen uitvoeren, besturen en toezicht houden

Het CBF geeft als omschrijving van de begrippen:

- Uitvoeren: het uitvoeren van projecten en activiteiten, toekennen en besteden van middelen, monitoren en evalueren, voeren van administratie, etc.
- Besturen: richting geven aan de organisatie, zorgen voor het verwerven, besteden en beheren van de nodige middelen en voor het adequaat functioneren van de organisatie.

- Toezicht houden: vooraf, dus plannen vaststellen of goedkeuren en achteraf, het functioneren van de organisatie kritisch volgen naar resultaten.

Uitvoeren bij 3xM

De directeur is verantwoordelijk voor de werving, besteding en beheer van middelen en het functioneren van de organisatie. De werkzaamheden worden uitgevoerd met medewerkers, vrijwilligers en freelancers. Overige taken van de directeur: het aangaan van nieuwe partnercontacten, het leiden van evaluatiebezoeken en begeleiden van de fondsenwervende organisatie in de USA.

Besturen bij 3xM

Voor een eenduidige interpretatie van de doelstelling zijn visie, missie en strategie beschreven in een beleidsplan. Via vierjaarlijkse evaluaties met partners en ontwikkelingen ter plekke en in Nederland wordt de realiseerbaarheid beoordeeld en zo nodig bijgesteld.

Toezicht houden bij 3xM

Cyclus van werkzaamheden:

- Elke vijf jaar een meerjarenbeleidsplan en -begroting, die jaarlijks opnieuw bekeken worden (toezicht vooraf).
- Tussentijdse wijzigingsvoorstellen voor het geldende beleid (evaluatie en toezicht vooraf).
- Partners stellen in het najaar hun plannen op en sturen deze naar 3xM. Kantoor stelt een jaarplan en begroting op voor het komende jaar. Na bespreking in de commissies worden de plannen ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur (toezicht vooraf).
- De directeur voert, samen met de medewerkers, de in het jaarplan genoemde taken uit. Per halfjaar volgt rapportage aan het bestuur (toezicht achteraf).
- Het bestuur geeft sturing aan ontwikkelingen. Bij niet voorziene

ontwikkelingen stuurt de directeur een tussentijdse management-rapportage (toezicht vooraf).

- Plannen die niet zijn opgenomen in het jaarplan worden gemeld en ter goedkeuring aan het bestuur voorgelegd (toezicht vooraf).
- De directeur onderzoekt een partnercontact in de aanvangsfase. Hij bereidt evaluatiebezoeken voor en leidt deze. In de onderzoeksfase of bij een evaluatiebezoek kan een bestuursafgevaardigde meereizen (toezicht voor- en achteraf).
- De autorisatie van betalingen is in handen van de directeur. Bij een betaling zijn altijd drie personen van de 3xM organisatie betrokken om functiescheiding te waarborgen tussen beheren, beschikken en bewaren. Het bestuur ontvangt per kwartaal een analyse met prognose van het financiële resultaat (toezicht vooraf).
- Na afloop van het jaar worden jaarrekening en jaarverslag opgesteld, gecontroleerd door een registeraccountant en voorzien van zijn verklaring. De directeur verklaart schriftelijk dat hij geen weet heeft van enig misbruik. Het bestuur keurt de jaarrekening en het jaarverslag goed (toezicht achteraf).

Met de hierboven geschetste werkmethode kan het bestuur zowel besturen als toezicht houden.

8.3 Functioneren van bestuur en directie

In het bestuurs- en directiereglement zijn de verhoudingen tussen bestuur en directeur vastgelegd.

- *Hoofdlijn bestuur*: Het jaarlijkse functioneringsgesprek.
- *Hoofdlijn directeur*: Het jaarlijkse functioneringsgesprek met twee bestuursleden
- *Nevenfuncties directeur*: De directeur is lid van het comité van aanbeveling van Arab Vision.

Code Wijffels

3xM voldoet bijna geheel aan de Code Wijffels:

- Ons jaarverslag staat met een verkorte versie van de jaarrekening op de website met de mogelijkheid de complete jaarrekening op te vragen. Ook het beleidsplan staat op de website.
- De penningmeester is aanwezig bij de bespreking met de accountant over jaarrekening en jaarverslag. Hij beslist ook over de noodzaak van participatie van de accountant in de bestuursvergadering wanneer de jaarstukken besproken worden.

8.4 Effectiviteit van de bestedingen

Doelstelling

Om onze doelstelling te bereiken, werken we samen met partnerorganisaties waarin lokale christenen verschillende kerken vertegenwoordigen. Alleen gezamenlijk kan men gratis zendtijd aanvragen. We richten ons in de eerste plaats op niet-christenen om onze doelstelling zo goed mogelijk te bereiken.

Communicatie

Binnen de fondsenwerving evalueren we de inkomsten ten opzichte van de begroting. Van acties wordt op basis van rendement besloten of we ze voortzetten.

Omdat we de fondsenwerving in Nederland zien teruglopen is er een begin gemaakt met fondsenwerving in Azië, net zoals dat gebeurt in de USA.

Van voorlichting is het resultaat lastig te meten. Onze persberichten worden geregeld geplaatst, de website wordt redelijk bezocht, er is een nieuwe versie van de gebedsbrief ontwikkeld, via social media groeit het aantal contacten en we starten in 2013 met gebedsavonden. Ons jaarverslag is beschikbaar op de website en wordt via het magazine aan donateurs aangeboden.

Beheer en administratie

We proberen een goede balans te handhaven tussen procedures, monitoring en flexibiliteit. Voor een organisatie van deze omvang hebben we, volgens onze accountant, beheersmatig de zaken goed geregeld.

8.5 Monitoren van uitvoering van activiteiten en interne processen

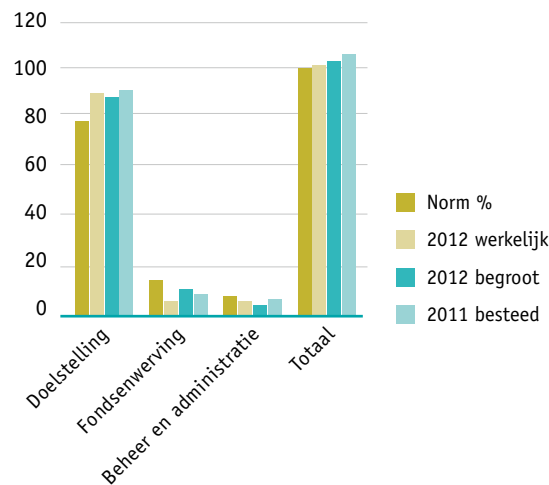
We streven naar meetbare doelen en komen die overeen met onze partners. Voor communicatie en beheer en administratie worden ze jaarlijks beschreven, budgettair en in activiteiten. Hier komen achtereenvolgens doelstelling, doelmatigheid van de organisatie, communicatie, beheer en administratie en intern beheersysteem aan de orde.

Doelstelling

Het beleidsplan 2012-2017 omvat:

- In zeven landen in Azië nieuwe partnerrelaties aangaan c.q. uitzendingen realiseren; één is gerealiseerd, in Japan is een eerste onderzoeksbezoek afgelegd en met twee zijn er reeds lopende contacten;
- Het verspreidingsgebied in West-Afrika vergroten van negen naar elf landen die (deels) in het 10/40 Window liggen; 10 zijn er inmiddels gerealiseerd, met de elfde zijn de onderhandelingen in een gevorderd stadium;
- 85% van onze steun aan partners geven binnen de criteria van het 10/40 Window;
- Daar waar mogelijk social media en internetapplicaties gebruiken, zowel in het realiseren van onze doelstelling als voor onze eigen communicatie;
- Ons voor fondsenwerving richten op USA en Azië.

Figuur 33: Doelmatigheid van de organisatie
Bron: financiële en urenadministratie 3xM

Doelmatigheid van de organisatie

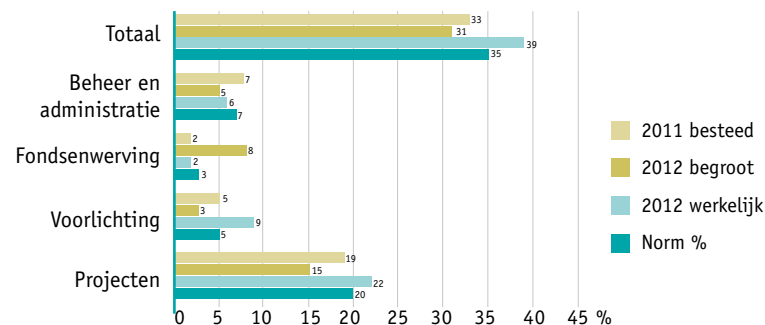
3xM heeft als interne norm voor de kosten van fondsenwerving 15%, beheer 8% en besteedbaar aan de doelstelling 77%. Deze norm werd in 2012 ruimschoots behaald met 6% voor fondsenwerving (2011: 8%), 6% voor beheer (2011: 7%) en 88% besteedbaar voor de doelstelling (2011: 89%). In totaal is dat 100%.

In 2012 werd 3% minder aan fondsenwervings- en beheerkosten uitgegeven (2011 7%).

Communicatie

Communicatie vindt plaats volgens protocol maar een flexibele benadering is zinvol. We zien dat campagnes minder respons opleveren dan in het verleden. Bijsluiters op christelijke tijdschriften en krant

Figuur 34: Doelmatigheid van de uitvoeringskosten
Bron: financiële en urenadministratie 3xM

leveren in combinatie met Twitter, Facebook, internetbanning en een interactieve website nieuwe contacten op. Met de moderne media zijn dat vooral jongeren. Wij hopen bij hen een indruk achter te laten die zich later zal verzilveren in herkenning en betrokkenheid.

Beheer en administratie

Onder beheer en administratie vallen onder andere: bestuurs- en personeelszaken, financiële administratie, huisvesting, secretariaat en databasebeheer. In totaal is er ten opzichte van de begroting € 257 meer aan beheer en administratie uitgegeven.

Figuur 34 geeft een overzicht van de uitvoeringskosten, doorberekend op basis van urenregistratie. We blijven onder het maximaal uit te geven bedrag aan de eigen organisatie, zowel in totaal als per categorie.

Intern beheersysteem

Volgens het bestuurs- en directiereglement kan de directeur verplichtingen aangaan tot € 75.000 en betalingen autoriseren voor zover deze binnen de (meerjaren)begroting passen. Maandelijks wordt een financieel overzicht met de belangrijke verschillen opgesteld en aan de leden van de beheercommissie gezonden. Voor bestuursvergaderingen wordt een analyse van het resultaat opgesteld.

De boekhouding van onze partners wordt in principe gecontroleerd door een lokale accountant volgens ons protocol (Terms of Reference).

8.6 Leer- en verbeterpunten

Doelstelling

- In 2012 is het proces voltooid waarbij we meer verantwoording bij de partner hebben gelegd. Het vroeg hier en daar om meer capaciteitsopbouw. Het is ook voor onszelf een leerproces om meer los te laten maar het levert wel een tijdsbesparing op.
- Het Arabischtalig project is beëindigd omdat via satelliet minstens 15 Arabischtalige, christelijke satellietzenders te ontvangen zijn. Het ter plekke krijgen van de financiën was een probleem en er moet nu één en ander worden afgewikkeld.
- Veranderingstrajecten van direct naar indirecte verkondiging kost meer moeite dan verwacht. Het bleek in Mali heel moeilijk om zelfs maar de kleinste verandering te realiseren. Omdat ook de in Ivoorkust geproduceerde programma's daar nu worden uitgezonden hebben we de samenwerking met de partner in Mali stopgezet. De inhoudelijke kant van programma's zal voortaan bij nieuwe partners direct aan de orde gesteld worden zodat we in vroeg stadium kunnen vaststellen of een partner dat wil en kan implementeren.

- De zelfevaluatie zoals die in 2011 voor het eerst door onze partner uit Ivoorkust is gedaan levert ons een forse besparing op.

Communicatie

- Teruglopende inkomsten hebben ons ertoe aangezet onze positionering uitgebreid onder de loep te nemen. Dat resulteerde in het besluit om ons sterker te profileren als zendingsorganisatie waarbij we tevens het middel televisie, en in het verlengde daarvan ook de nieuwe media, sterk benadrukken. We hopen met heldere communicatie meer op te vallen. Korte, indringende statements zijn onderdeel van de strategie.
- Inkomsten van Nederlandse subsidieverstrekkende derden is afgenomen. We zullen meer moeten investeren in deze relaties.
- De contacten in de USA zijn geïntensiveerd. We willen ons met die ervaring ook richten op Azië.

Beheer en administratie

We hebben in 2011 de volgende maatregelen genomen om efficiënter te werken:

- In 2011 is een aanzet gegeven voor controle van de boekhouding van partners door een lokale accountant volgens door ons opgestelde Terms of Reference. In 2012 is dat ingevoerd. In Mali bleek dat er ruim € 10.000 over was van voorgaande jaren en dat is in 2012 verrekend. Gebleken is dat de ToR-voorwaarden niet door alle lokale accountants altijd goed begrepen en doorgevoerd werden. Reden voor extra aandacht in 2013.
- Er is een begin gemaakt met het digitaliseren van het papieren- en video-archief. Wisseling van personeel heeft de activiteit echter in de wacht gezet. We gaan dit in 2013 weer oppakken.
- Nieuw aangeschafte hardware in ons automatiseringssysteem geeft

nog wat veranderingen in werkwijze. We hopen deze startproblemen op korte termijn achter ons te laten. Een groot voordeel zijn de flexibele werkplekken, met een flinke bezetting en de inzet van verschillende vrijwilligers is dat absoluut een vooruitgang.

8.7 Processen en procedures partners

Hieronder worden de processen en procedures op het gebied van partners uiteengezet.

Visieplan en budget

Elke partner dient een richtinggevend vierjarenplan en –budget in. Sinds kort wordt aan de partner gevraagd een zelfevaluatie te schrijven. De eerste ervaringen zijn positief, de partner “kruipt” nu als het ware zelf door de evaluatie heen en hij moet zelf dingen uitleggen en onderbouwen. Op basis van het vierjarenplan en indicaties van de financiële mogelijkheden van 3xM maakt de partner zijn jaarplannen. Als 3xM haar jaarplan en begroting maakt, kunnen daaruit nog aanpassingen voortvloeien die in de plannen van de partner verwerkt moeten worden. Concreet voorbeeld is dat onze steun aan West-Afrika met één derde verminderd werd in onze begroting voor 2013. Daarna moest het jaarplan van Ivoorkust nog gesynchroniseerd worden met onze begroting.

Samenwerking door het jaar

Elke maand stuurt de partner een A4'tje met indicatoren over de producties, training, aantal reacties op programma's en een paar verhalen van kijkers. Tweemaal per jaar stuurt hij een uitgebreide rapportage op basis van jaarplan en begroting. 3xM beoordeelt in hoeverre de geplande doelen zijn gehaald en geeft binnen een maand een reactie. De bijdrage van 3xM wordt overgeboekt na ontvangst van de vereiste rapportages.

Jaarverslagen partnerorganisatie

Binnen vijf maanden na afloop van het boekjaar dient de partner een jaarverslag in met een financiële verantwoording. Als de lokale exploitatiekosten meer bedragen dan € 70.000 per jaar is een accountants-verklaring verplicht volgens een door 3xM vastgestelde ToR. Hetzelfde geldt voor lokale aanschaffingen boven de € 50.000 per jaar.

Werkbezoeken

Er is een relatie tussen de financiële omvang van een project en het aantal werkbezoeken.

Vierjaarlijkse evaluatie

Eens per vier jaar is er een uitgebreide zelfevaluatie door de partner die beoordeeld wordt door 3xM. Vervolgens bespreken we het nieuwe richtinggevende vierjarenplan en -budget.

Tussentijdse evaluatie

Twee jaar na aanvang van de vierjarentermijn is er een tussentijdse evaluatie. Als blijkt dat samenwerking niet nuttig is in het kader van onze doelstelling dan geven we op dat moment aan dat we het partnerschap binnen zes maanden wensen te beëindigen.

Impact

Om zicht te krijgen op de uitwerking van onze doelstelling in de maatschappij en in mensenlevens laten we tenminste eens per drie jaar een impactonderzoek uitvoeren door een onafhankelijk, professioneel bureau. Impact wordt een steeds belangrijker criterium in de samenwerking met de partners. Zie hoofdstuk 2 voor een overzicht van gehouden onderzoeken.

Procedure nieuwe aanvragen

Een nieuwe aanvraag wordt beoordeeld op basis van het beleid zoals omschreven in hoofdstuk 1.

Past de aanvraag binnen de criteria en voorzien wij voldoende financiën dan volgt projectonderzoek dat begint met een aanvraagformulier. Bij een projectaanvraag groter dan € 25.000 of lange termijn (tussen drie en vijf jaar) brengt de directeur een projectbezoek. Het vooronderzoek wordt afgerond aan de hand van de checklist nieuwe projectaanvragen en bespreking in de beleidsadviserende commissie partnerrelaties. Bij positief resultaat wordt het project ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur. De beslissing van het bestuur wordt aan de aanvrager meegedeeld en daarmee is de aanvraag behandeld.

Subsidieaanvragen door 3xM bij derden

3xM kan bij derden subsidies aanvragen voor elke partner maar ook voor andere capabele organisaties, onder voorwaarde dat het gaat om christelijke televisie.

8.8 Risicobeheersing en -analyse

Gedurende 2007 en 2008 is een risicoanalyse uitgevoerd van de sectoren partners, communicatie en eigen organisatie.

Risicobeheersing & kwaliteitsbeleid

Er is een kwaliteitsbeleid ontwikkeld en risico's zijn in kaart gebracht. In figuur 35, risicobeheersing per werkveld, geven we per werkveld aan hoe dat vorm krijgt.

Partners

De risico's van partners zijn voor 3xM gering. Als de doelstelling niet kan worden bereikt, wordt een exit-strategie opgesteld. Toezeggingen

Figuur 35: Risicobeheersing per werkveld *Bron: 3xM*

Werkveld	
Doelstelling, strategie en visie	Focus op christelijke televisie/nieuwe media omdat er op het gebied van christelijke media het minste aandacht voor televisie is.
	Focus op werkgebied waar de minste christenen wonen en er geen of weinig christelijke televisie is voor een goede inzet van de wereldwijd beperkte middelen voor onze doelstelling.
	Door met de partners in gesprek te blijven over onze invulling van (sociaal maatschappelijke) christelijke televisie elkaar aanscherpen en vormen.
Partners	Procedurebeschrijving, inclusief monitoring en controleprocedures om toe te zien op de kwaliteit van het geleverde werk.
	Partnerschap gestalte geven door voldoende tijd en aandacht te besteden aan de relatie. Door die relatie hopen we kwalitatief betere uitwisseling van gedachten en informatie te krijgen.
	Impactonderzoek om te zien of de boodschap door de kijkers begrepen en ontvangen wordt.
Communicatie	Normstelling voor de maximale uitgaven.
	Protocol met uitgangspunten voor communicatie.
	Normstelling voor klachten binnen ons donateursbestand en voor werving van nieuwe donateurs.
	De invloed van ons werk voorop blijven stellen in onze communicatie, waardoor de belanghebbende gemotiveerd kan worden voor ons werk.
Eigen organisatie	Normstelling voor de uitvoeringskosten van partners en communicatie.
	Risicoanalyse in 2009.
	Collectieve arbeidsvoorwaarden en pensioenregeling, inclusief arboreglement, bedrijfshulpverleningsplan en gedragscode voor bestuur, medewerkers en vrijwilligers.
	Voeren van plannings, voortgangs- en beoordelingsgesprekken en indien van toepassing exitgesprekken met medewerkers en vrijwilligers.
	Verzekeringen zijn afgesloten voor bestuur, personeel, vrijwilligers en bedrijfsmiddelen.
	Bestuurs- en directiereglement om de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden helder weer te geven.
	Jaarverslag als evaluatiemiddel of we onze strategie en jaardoelen halen.
	Maandelijks overzichten en half jaarlijkse rapportages als controlemiddel op de inkomsten en uitgaven volgens het vastgestelde budget.

voor financiële steun (pledges) aan partners en projecten worden altijd gedaan onder het voorbehoud dat wij de benodigde fondsen kunnen werven. De pledges zijn in Euro om geen valutarisico te lopen en worden jaarlijks afgegeven.

Er is controle op de uitgaven bij de partners: twee personen tekenen voor uitgaven, de lokale penningmeester houdt toezicht en 3xM krijgt een rapportage per halfjaar. Zolang de boekhouding niet volgens onze Terms of Reference door een lokale accountant gecontroleerd wordt, vragen wij kopieën op van de facturen en nota's.

We hebben geen verplichting als een medewerker van een partner iets overkomt maar willen per geval kijken of een bijdrage nodig is. Een eigen vermogen van € 125.000 is voor alle genoemde risico's voldoende.

Communicatie

Ons grootste risico is dat donateurs ineens stoppen met geven, maar die kans is klein. Wel zien we het aantal donateurs verminderen. Dat vindt zijn oorzaak in de financiële onzekerheid en het afnemend zedingsbewustzijn. Ook de leeftijd van onze donateurs speelt een rol. Om het laatste te ondervangen, werken we aan verjonging van de gemiddelde leeftijd. Een geleidelijke groei of inperking hoort bij het normale ondernemersrisico en dat kunnen we opvangen via de jaarlijkse actieplannen. Vergroting van ons eigen vermogen om onverwachte tegenvallers op te vangen is gewenst of zelfs nodig.

Eigen organisatie

We hebben een beschrijving van de AO/IC en een plannings- en controlecyclus. Naast de reguliere rapportages voor het bestuur wordt tussentijds gerapporteerd bij onverwachte ontwikkelingen. In 2012 was dat niet nodig. Er zijn verzekeringen en reglementen voor veiligheid en gedrag tijdens werkbezoeken. Iedere dienstreiziger tekent voor zijn

reis een verklaring dat deze zich zal houden aan ons veiligheidsbeleid, het advies van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de aanwijzingen van onze partner. Voor ons werk in Nederland zijn verzekeringen afgesloten voor bestuur, medewerkers, vrijwilligers, bedrijfsmiddelen en uitvoering van het werk. Ook het risico dat een dienstreiziger in het buitenland (deels) arbeidsongeschikt wordt, is tot een bepaald bedrag verzekerd. Op basis van bovengenoemde risico's is € 160.000 nodig als eigen vermogen. Hierin is geen sociaal plan opgenomen voor het eigen personeel. Indien dat nodig is dient het benodigde bedrag verhoogd te worden.

Calamiteitenfonds

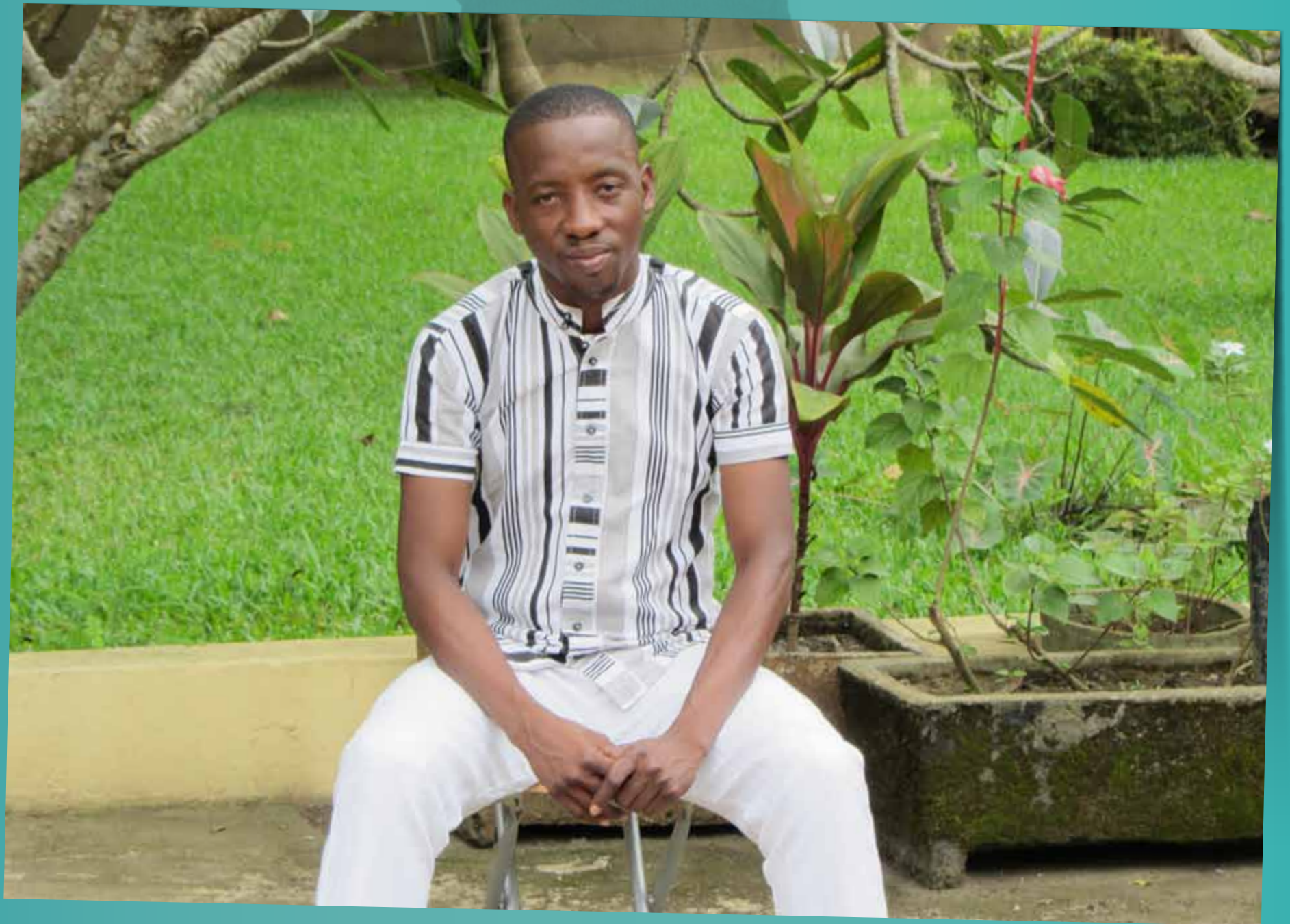
Op grond van de risicoanalyse moet er een calamiteitenfonds zijn van € 285.000: € 125.000 voor partners en € 160.000 voor de eigen organisatie. We ronden dit af op € 300.000.

Het plan is de risicoanalyse in 2013 opnieuw vorm te geven door een professionele vrijwilliger. Dan moet onder andere gekeken worden naar de afdekking van de risico's in verband met de toenemende onveiligheid in de wereld, de onverwachte tegenvallende inkomsten en een sociaal plan voor het eigen personeel.

8.9 Oordeel van het bestuur over 2012

Blij zijn we met het grote aantal reacties in West-Afrika, 439.000 in 2012, een enorme toename ten opzichte van de 180.000 in 2011! Maar ook de andere partners ontvangen positieve respons op hun programma's. Een deel van deze reacties betreft een verandering van levenswijze waarbij sommigen aangeven hun leven te geven aan God, een zeer bemoedigend resultaat van onze doelstelling. We zijn dankbaar voor de vele ontmoetingen op allerlei plaatsen en veiligheid van partners en medewerkers in 2012.

De begrote inkomsten zijn niet gehaald. Dat heeft geleid tot een scherper kijken naar de wijze van werken en de gebieden. We willen vooral daar uitzendingen realiseren waar mensen anders de boodschap van Gods liefde niet of bijna niet horen. Met goede moed zetten we ons werk voort. De grote respons geeft de onverminderde noodzaak aan van onze programma's. We danken God voor wat Hij deed en aan ons laat zien. We vertrouwen op Hem voor de toekomst.

“Mijn naam is Khalfani en ik ben 19 jaar oud. Ik ben bemoedigd door het christelijke programma: “Van kind tot ondernemer”. Het gaat over een arme straatjongen die uitgroeit tot een succesvol ondernemer. **Deze jongen had een doel voor ogen** en heeft deze uiteindelijk bereikt! Dit geeft mij hoop en moedigt me aan hard te studeren en mijn droom waar te maken: politieagent worden.” Khalfani heeft een bemoedigend gesprek gehad met een nazorger. Tijdens dit gesprek heeft hij meer mogen horen over God en de Heer Jezus als zijn Redder aangenomen!

Figuur 36: Balans
Bron: financiële
administratie 3xM

Balans per 31 december 2012	31 december 2012	31 december 2011
1. Materiële Vaste Activa		
Inventaris	1.078	2.110
Automatisering	37.390	17.621
Website	-	124
Bedrijfsauto's	4.300	5.350
	42.768	25.205
2. Financiële Vaste Activa		
Lening Bulgarije	-	10.170
3. Vorderingen		
Vordering en vooruitbetaalde bedragen	158.917	202.224
4. Liquide Middelen		
Banken	150.305	122.016
Spaarrekeningen	322.543	396.347
Kas	2.199	1.360
	475.047	519.723
Totaal	676.732	757.322
5. Reserves En Fondsen		
Reserves		
Continuïteitsreserve	300.000	300.000
Bestemmingsreserves	46.824	123.848
	346.824	423.848
Fondsen		
Bestemmingsfondsen	136.449	61.585
Totaal vermogen	483.273	485.433
6. Kortlopende Schulden		
Vooruit ontvangen	41.691	75.704
Toezeggingen aan projecten	86.501	121.829
Crediteuren	13.987	32.452
Overige schulden	51.280	41.904
	193.459	271.889
Totaal	676.732	757.322

9.1 Balans, Staat van baten en lasten en Kasstroomoverzicht

We presenteren een verkorte versie van de cijfers met een uitgebreide analyse en toelichting voor een betekenisvolle interpretatie van de financiën. De weergegeven cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2012 en afgerond op hele bedragen. U kunt een volledige jaarrekening 2012 opvragen bij: Stichting 3xM, Postbus 643, 3800 AP Amersfoort.

9.2 Analyse van het financiële resultaat

Ten opzichte van de begroting 2012 werd:

- € 322.000 minder ontvangen.
- € 205.000 minder besteed aan de doelstelling, voornamelijk aan projecten.
- € 115.000 minder uitgegeven aan fondsenwerving.
- evenveel besteed aan beheer en administratie.

Er is een negatief resultaat van € 2.000.

Ten opzichte van 2011 werd:

- € 11.000 meer ontvangen.
- € 2.000 minder besteed aan de doelstelling.
- € 35.000 minder uitgegeven aan fondsenwerving.
- € 15.000 minder uitgegeven aan beheer en administratie.

Totaal werd € 63.000 meer resultaat behaald dan in 2011.

Toelichting:

We ontvingen in 2012 in totaal € 879.000 (2011: € 946.000) van particuliere donateurs. In 2012 ontvingen we € 318.000 (2011: € 252.000) uit de USA. Daarnaast ontvingen we € 108.000 (2011: € 98.000) via kerken en organisaties.

Staat van baten en lasten (naar bestemming) 2012	Exploitatie 2012	Begroting 2012	Exploitatie 2011
BATEN			
7. Baten uit eigen fondsenwerving			
7.1 Donaties en giften	448.865	418.750	485.453
7.2 Vaste donateurs (steunpilaren)	430.208	470.000	460.410
7.3 Organisaties en kerken	108.236	159.150	97.896
7.4 Nalatenschappen	27.877	72.754	63.026
7.5 Rechtstreeks uit USA	74.864	97.857	51.724
	1.090.050	1.218.511	1.158.509
8. Baten uit acties van derden	293.161	479.514	208.034
9. Subsidies van overheden	-	10.750	7.943
10. Rentebaten en baten uit beleggingen	9.512	6.000	8.132
Som der baten	1.392.723	1.714.775	1.382.618

Figuur 37: Staat van baten en lasten.

Bron: financiële administratie 3xM

	2012	2011	2010
Bestedingsratio baten:	88%	89%	89%
Kosten eigen fondsenwerving/ baten uit eigen fondsenwerving:	7%	9%	9%

Figuur 38: Staat van baten en lasten.

Bron: financiële administratie 3xM

Staat van baten en lasten 2012 (vervolg)	Exploitatie 2012	Begroting 2012	Exploitatie 2011
LASTEN			
11. Besteed aan doelstelling			
West Afrika - Ivoorkust	328.105	336.445	271.104
West Afrika - Mali	58.388	85.183	85.148
Arabischtalig Project	10.278	37.000	40.698
Bulgarije	61.258	60.000	96.921
Turkije	212	63.730	64.837
Centraal Azië	118.936	121.500	109.610
Zuid-Azië	9.174	107.450	0
Indonesië	76.306	141.450	65.435
Bangladesh	14.403	28.250	1.160
Japan	4.661	0	439
Overig	2.540	8.000	3.480
Doorberekening kosten eigen organisatie	308.792	252.239	254.596
12. Voorlichting	232.665	189.050	234.701
	1.225.718	1.430.297	1.228.129
13 Werving baten			
13.1 Kosten eigen fondsenwerving	71.651	160.968	106.973
13.2 Kosten acties derden	9.265	35.500	8.359
13.3 Kosten van beleggingen	1.982	2.000	2.440
	82.898	198.468	117.772
14. Beheer en administratie			
14.1 Kosten beheer en administratie	86.267	86.010	101.469
Som der lasten	1.394.883	1.714.775	1.447.370
Resultaat boekjaar	-2.160	0	-64.752
15. Toevoeging/onttrekking aan:			
Bestemmingsreserve gebouwen en apparatuur	0		-10.000
Bestemmingsreserve fondsenwerving en voorlichting	-20.000		-20.000
Bestemmingsreserve Azië	-50.206		-8.794
Bestemmingsfond nieuwe projecten en partnerorgan.	-6.818		-40.560
Bestemmingsreserve verhuiskosten	0		
Bestemmingsreserve capaciteitsversterking en nazorg	0		-10.913
Bestemmingsfonds Centraal Azië	0		25.515
Bestemmingsfonds uitbreiding Azië	74.864		
Totaal toevoegingen en onttrekkingen	-2.160	-	-64.752

Invloed van het resultaat op de reserves en fondsen

De bestedingen, het negatieve resultaat van € 2.000 en het vormen van een nieuw bestemmingsfonds uitbreiding Azië hadden tot effect dat € 20.000 onttrokken is aan de bestemmingsreserve fondsenwerving en voorlichting, € 50.206 onttrokken is aan de bestemmingsreserve Azië en € 6.818 onttrokken is aan de bestemmingsreserve nieuwe projecten.

Het totaal reserves en fondsen is op 31 december 2012 € 483.273 en bestaat uit de volgende componenten:

- Continuïteitsreserve: € 300.000
- Bestemmingsreserves: € 46.824
- Bestemmingsfonds: € 136.449

Invloed van het resultaat op de strategie

Omdat we € 2.000 meer hebben uitgegeven dan begroot hebben we een klein deel van de reserves aan moeten spreken. Omdat het saldo van onze reserves en fondsen genoeg is, heeft dit nog geen gevolgen voor onze strategie, zoals beschreven in ons meerjarenbeleidsplan.

9.3 Toelichting op de jaarrekening

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in Euro en in overeenstemming met de Richtlijn 650 Verslaggeving Fondsenwervende instellingen. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde, rekening houdend met een voorziening voor oninbaarheid.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd

met afschrijvingen gebaseerd op de (verwachte) economische levensduur.

Beleggingen

Prioriteit is de spreiding van onze middelen over verschillende banken in verband met risicospreiding. Binnen dit beleid zetten we de beschikbare gelden weg tegen een zo hoog mogelijk risicovrij rendement op spaarrekeningen. We beleggen verzamelde donateursgelden niet in aandelen of obligaties.

De overige grondslagen waardering en resultaatbepaling zijn te vinden in onze volledige jaarrekening 2012.

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn € 42.768. Deze post is toegenomen door een investering in de automatisering betreffende de aanschaf van een nieuwe server met toebehoren.

Financiële vaste activa

Dit betreft de aflossing van hypothecaire lening die, in het kader van de doelstelling, verstrekt was aan onze partner Studio 865 in Bulgarije. Het restant van de lening vorig jaar helemaal afgelost omdat de financiële ondersteuning aan Bulgarije in 2012 is stopgezet.

Vorderingen

De totale vorderingen zijn € 158.000, waaronder € 5.000 uit nog te ontvangen erfenissen, een vordering van € 16.413 op de Stichting Huur Interserve en 3xM, zijnde ons aandeel in de bankgarantie naar de verhuurder, vooruitbetaling aan partners voor de eerste periode van 2013 voor € 8.250 en een bedrag van € 33.579 betreffende nog te ontvangen giften die betrekking hebben op 2012.

Liquide middelen

Van de totale liquide middelen ad. € 475.000 is een bedrag van € 322.543 ondergebracht op diverse spaarrekeningen. In 2012 hebben we de liquide middelen verspreid over vijf verschillende banken. De liquide middelen zijn onder andere nodig voor het financieren van de kortlopende schulden van € 193.459 en voor opvang van calamiteiten als hieronder weergegeven bij continuïteitsreserve. Er zijn geen zekerheden aan de bank verstrekt.

Reserves en fondsen

3xM heeft als beleid alleen hoogst noodzakelijke reserves aan te houden en inkomsten te werven voor het besteden aan de doelstelling. 3xM heeft geen stille reserves.

Bestemmingsreserves

Een deel van het vermogen is ondergebracht in bestemmingsreserves ter waarde van € 46.824, te weten:

- Bestemmingsreserve van € 12.622 voor bestaande en nieuwe projecten en partners in Azië en andere delen van het 10/40 Window.
- Bestemmingsreserve van € 25.000 voor een mogelijke verhuizing van ons kantoor naar een andere locatie in 2013 die niet is opgenomen in de begroting 2013.
- Bestemmingsreserve capaciteitsversterking en nazorg van € 9.202.

Bestemmingsfondsen

- Bestemmingsfonds voor Centraal Azië van € 61.585. Aangezien de donateurs hun gift geoormd hebben voor het project in Centraal-Azië kan het alleen besteed worden aan dit project.
- Bestemmingsfonds voor uitbreiding Azië van € 74.864. Aangezien een donateur de gift hiervoor heeft bestemd kan het alleen hiervoor worden besteed.

Continuïteitsreserve

In 1993 heeft 3xM een reserve ingesteld om calamiteiten op te vangen. In 2007 zijn, na een risicoanalyse (zie hoofdstuk 8), de voorzienbare calamiteiten als volgt gewaardeerd:

- € 125.000 voor partners en projecten
- € 160.000 voor personeel en organisatie van 3xM
- € 15.000 voor overige
- Totaal € 300.000. In 2013 zal weer een risicoanalyse worden gedaan. De continuïteitsreserve bestaat volgens de VFI richtlijn uit twee bestanddelen:
 - Een reserve voor de risico's op korte termijn die gemaximeerd is op 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie. Het bestandsdeel van de reserve hiervoor bestemd bedraagt € 175.000. De kosten van de werkorganisatie over 2011 bedragen circa € 546.000 (2011: € 460.000) waardoor de continuïteitsreserve ten behoeve van de risico's op korte termijn ruim binnen de grens van de richtlijn voor reserves van brancheorganisatie VFI blijft (maximaal 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie).
 - Een reserve voor de lange termijn die gevormd dient te worden op basis van een uitgevoerde risicoanalyse. Op deze basis is een reserve gevormd van € 125.000.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bestaan uit:

- € 41.691 vooruit ontvangen.
- € 86.501 voor toezeggingen aan projecten.
- € 13.987 voor crediteuren.
- € 51.280 voor overige schulden.

Toezeggingen aan projecten

Van een toezegging is pas sprake nadat het bestuur een besluit ter zake heeft genomen en deze schriftelijk kenbaar is gemaakt aan de ontvanger. Deze verplichting wordt op de balans als schuld opgenomen (zie figuur 39 toezeggingen aan projecten).

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er is een huurverplichting aangegaan tot en met 31 december 2013. De te betalen kosten voor 2013 inclusief servicekosten bedragen € 31.500.

Figuur 39: Toezeggingen aan projecten
Bron: financiële administratie 3xM

Datum	Betreft	Saldo BB 01-01	Uitbetaald 2012	Vrijval 2012	Nieuw 2012	Saldo 31-12
31-12-	08 Ivoorkust	256	256			-
31-12-	10 Ivoorkust	26.517	26.517			-
31-12-	11 Ivoorkust	33.227	7.987			25.240
31-12-	12 Mali	-			3.439	3.439
31-12-	10 Bulgarije	5.848		5.432		416
31-12-	12 Bulgarije				2.282	2.282
31-12-	11 ATP	35.478	35.478			-
31-12-	12 ATP				10.000	10.000
31-12-	09 Centraal Azië	1.584				1.584
31-12-	10 Centraal Azië	6.571				6.571
31-12-	12 Centraal Azië				30.121	30.121
31-12-	08 Zuid Azië	6.848				6.848
31-12-	07 Turkije	4.000		4.000		-
31-12-	10 Turkije	1.500		1.500		-
	Totaal	121.829	70.238	10.932	45.842	86.501

9.4 Grondslagen van Resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben en worden verantwoord in de staat van baten en lasten. Voor bestedingen aan de doelstelling verwijzen we naar hoofdstuk 3, voor inkomsten fondsenwerving en voorlichting naar hoofdstuk 4 en voor 3xM-USA naar hoofdstuk 6.

Baten uit fondsenwerving en subsidies

Baten die geworven worden onder (vermogende) particulieren, andere (christelijke) organisaties, etc. worden verantwoord als baten fondsenwerving.

Baten worden als subsidies verantwoord wanneer ze direct geworven worden van een overheidsorgaan of via een organisatie die deze subsidies onder dezelfde voorwaarden toewijst of verdeelt.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Dan wordt op dat moment een vordering opgenomen. Over 2012 is naast de totale baten van € 27.877 en een bedrag van € 5.000 opgenomen als vordering. Het afwikkelen van een nalatenschap duurt gemiddeld anderhalf jaar.

Rentebaten en baten uit beleggingen

De rente-inkomsten uit de spaartegoeden zijn € 9.473.

De valutaverschillen bedroegen in 2011 € 39 positief en betreffen koersverschillen van de US Dollar. Per saldo werd een resultaat behaald van € 9.512.

Kosten eigen fondsenwerving

De kosten voor fondsenwerving worden verantwoord in het jaar waarop

zij betrekking hebben. Alle communicatiekosten worden via een door het bestuur goedgekeurde verdeelsleutel toegerekend aan fondsenwerving en voorlichting.

Verstreckte ondersteuning aan partners

De verstreckte ondersteuning zijn toezeggingen voor diverse bestemmingen aan partners. Ze worden schriftelijk kenbaar gemaakt aan de ontvanger. Op de verstreckte ondersteuning worden de vrijgevallen toezeggingen van de desbetreffende organisatie in mindering gebracht. In 2012 zijn er toezeggingen vrijgevallen voor een bedrag van € 10.932.

2.3 Kasstroomoverzicht per 31 december 2012		2012	2011
Kasstroom uit operationele activiteiten (A)	Referentie		
Resultaat (saldo van baten en lasten)		-2.160	-64.752
Afschrijvingen op materiële vaste activa	1	19.706	11.910
Mutaties vorderingen	3	43.307	6.874
Mutaties kortlopende schulden	6	-78.430	-38.611
		-17.578	-84.579
Kasstroom uit investeringsactiviteiten (B)			
Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	1	-37.268	-17.582
		-37.268	-17.582
Kasstroom uit financieringsactiviteiten (C)			
Aflossing lening	2	10.170	741
		10.170	741
Mutatie geldmiddelen (A+B+C)		-44.676	-101.420
Liquide middelen per 1 januari	4	519.723	621.143
Liquide middelen per 31 december	4	475.047	519.723
Mutatie geldmiddelen		-44.676	-101.420

Figuur 40: Kasstroomoverzicht per 31 december 2012

Bron: financiële administratie 3xM

Uitvoeringskosten eigen organisatie en toerekening

De uitvoeringskosten eigen organisatie (bestuurskosten, personeelskosten, huisvestingskosten, afschrijvingen en algemene kosten) worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben. Ze zijn verbijzonderd naar de hoofdactiviteiten van 3xM, te weten voorlichting, fondsenwerving, projecten buitenland en beheer en administratie. De toerekening van de uitvoeringskosten aan deze hoofdactiviteiten vindt plaats op basis van de werkelijke urenbesteding van het personeel per activiteit of project.

Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van alle werkelijke geldstromen die hebben plaatsgevonden in 2012. Het betreffende overzicht (zie figuur 40) bestaat uit de volgende onderdelen:

- Kasstroom uit operationele activiteiten. Dit deel begint met het resultaat zoals berekend in de staat van baten en lasten. Vervolgens wordt dit bedrag gewijzigd door een toe- of afname van o.a. vorderingen en schulden. Ook het bedrag aan afschrijvingen wordt hier meegenomen.
- Kasstroom uit investeringsactiviteiten. Hier wordt de aankoop vermeld van investeringen zoals kantoormeubilair en computers. Ook de verkoopopbrengst van materiële vaste activa valt hieronder.
- Kasstroom uit financieringsactiviteiten. Hieronder valt het afsluiten en aflossen van een lening bij een bank.

Het kasstroomoverzicht van 3xM is opgesteld volgens de indirecte methode. De liquide middelen zijn in 2012 per saldo afgenomen met € 44.676. De saldi op de banken zijn afgenomen met € 45.515 en het saldo in kas is toegenomen met € 839. Het saldo van de liquide middelen is met name afgenomen door een afname van kortlopende schulden.

9.5 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Christelijke Media Projecten / 3xM

De in dit jaarverslag opgenomen samengevatte jaarrekening, bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2012 en de samengevatte staat van baten en lasten over 2012 met bijbehorende toelichtingen, is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Christelijke Media Projecten / 3xM te Amersfoort over 2012. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 13 maart 2013. Het jaarverslag en de daarin opgenomen samengevatte jaarrekening bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 13 maart 2013.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Christelijke Media Projecten / 3xM.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting op de jaarrekening.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Christelijke Media Projecten / 3xM voor het jaar geëindigd op 31 december 2012 in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting.

Utrecht, 28 maart 2013
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. W.A. van Ginkel RA

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Newtonlaan 205, 3584 BH Utrecht, Postbus 85096,
3508 AB Utrecht
T: 088 792 00 30, F: 088 792 95 08, www.pwc.nl

"PwC" is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226366), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Een jonge man in Centraal-Azië belde en vroeg: “Is het werkelijk waar dat Jezus kan helpen bij alle dingen van het leven? Ik heb mijn hele leven gedacht dat Jezus een mythisch figuur was en niet echt heeft bestaan. Ik heb nooit eerder gehoord **dat Jezus vandaag nog steeds leeft.** Dat kwam in het laatste programma aan de orde en dat verbaasde me.” Aan deze jongeman werd het evangelie uitgelegd.

Bijlage 1

Uittreksel van de statuten en Gedragscode

In deze bijlage worden de artikelen 2 en 3 van de statuten en de gedragscode letterlijk weergegeven.

Artikel 2

De grondslag van de stichting is de Bijbel, het Woord van God.

1. (Wij) geloven, dat de Bijbel het geïnspireerde (onfeilbare) Woord van God is, dat alleen gezag heeft.
2. (Wij) geloven in de drie-enige God, die van eeuwigheid is en Zich in Zijn Woord openbaart als de Vader, Zoon en Heilige Geest.
3. (Wij) geloven in Jezus Christus, waarachtig God en waarachtig mens, Die geboren is uit de maagd Maria, die plaatsvervangend geleden heeft en gestorven is om onze zonden, die lichamelijk opgestaan is uit de doden, ten hemel gevaren is en persoonlijk zal wederkomen in macht en heerlijkheid.

Artikel 3

De stichting heeft ten doel het bevorderen van de verkondiging van het Woord van God via de moderne media.

Gedragscode

1. Je werkt op een professionele manier, met aandacht voor dienstverlening.
2. Je houdt zakelijk en privé goed uit elkaar.
3. Je houdt interne zaken van 3xM voor jezelf.
4. Je doet geen dingen die het aanzien van 3xM schade kunnen berokkenen.
5. Je meldt misstanden bij de vertrouwenspersoon.¹
6. Je gaat verantwoord om met 3xM eigendommen en beschikbaar gestelde faciliteiten.
7. Je bent voorzichtig met relatiegeschenken, wat is de bedoeling van de gever?
8. Je handelt financiële zaken nooit in je eentje af.
9. Je meldt twijfelachtige zaken of maakt ze bespreekbaar.
10. Je bent aanspreekbaar op je werkwijze en op gemaakte afspraken.

¹ In opeenvolgende volgorde: Anneke den Harder, de voorzitter van het bestuur en de Stichting Gedragscode Leidinggevend.

Bijlage 2

Protocol fondsenwerving, voorlichting en communicatie

Algemene doelstelling

Verkondigen van het woord van God via de moderne media en de toepassing daarvan in het dagelijks leven alsmede het geven van voorlichting. Afstemming tussen fondsenwerving, voorlichting en communicatie. In het communicatieplan zijn de volgende punten beschreven:

- De wijze waarop 3xM communiceert met haar achterban.
- De doelstelling van de communicatie.
- De doelgroep die we proberen te bereiken.
- De boodschap die we willen overbrengen.
- De strategie die we hanteren.

Voorlichting houdt in het werken aan attitudeverandering bij onze achterban.

Fondsenwerving betreft activiteiten die erop gericht zijn de achterban over te halen om 3xM met giften te (blijven) ondersteunen. Onder communicatie verstaan we alle contacten met onze achterban en media.

In de praktijk worden de fondsenwervings- en voorlichtingsactiviteiten gecombineerd. Om transparant en navolgbaar te zijn is er gekozen voor een algemeen doorberekeningbeleid, waarvoor we verwijzen naar het Beleid Toerekening kosten Voorlichting en Fondsenwerving. 3xM definieert als belanghebbenden bij de 3xM-organisatie: donateurs, partnerorganisaties in het buitenland, vrijwilligers, medewerkers, bestuur, comité van aanbeveling en kijkers van de programma's, en de christelijke achterban in Nederland en daarbuiten, voor zover die zich kan verenigen met de doelstelling van 3xM.

Communicatiedoelstellingen

Jaarlijks wordt een actieplan opgesteld waarin alle communicatie

een plaats krijgt. 3xM streeft ernaar de structurele inkomsten synchroon te laten lopen aan de structurele ondersteuning van onze partnerorganisaties.

3xM werft haar inkomsten onder donateurs in Nederland en daarbuiten. Op projectbasis ontvangt 3xM subsidie van diverse organen van de Nederlandse overheid. Aan de hand van de begroting voor toegezegde financiële steun aan onze partnerorganisaties wordt een fondsenwervingplan gemaakt. Op basis van de verwachte opbrengst van een actie wordt een daarmee overeenkomende toezegging als doel gekozen. Partners waaraan een kleinere toezegging is gedaan worden in combinatie met een tweede partner onder de aandacht van de donateurs gebracht. Begroting en opbrengsten worden structureel met elkaar vergeleken, rekening houdend met inkomsten van mailings en subsidies.

Protocol fondsenwerving, voorlichting en communicatie

Dit protocol geldt voor iedere betrokkene die namens 3xM optreedt, te weten bestuursleden, directeur, personeelsleden en vrijwilligers:

- Je onthoudt je van misleidende informatie. Misleidende informatie betreft die informatie die feitelijk en aantoonbaar onjuist is of die een halve waarheid is.
- Je onthoudt je van vergelijking met andere fondswervende instellingen in de zin van "beter dan". Objectieve informatie zoals kostenpercentage fondsenwerving zien we niet als vergelijken, indien deze informatie publiekelijk beschikbaar is.
- Je onthoudt je van intimiderend gedrag. Bijvoorbeeld onze donateurs door middel van (geestelijke) manipulatie aan te zetten tot doneren.

- Je houdt je aan de volgende algemene regels uit het communicatieplan:
- De uniciteit van 3xM benadrukken. Daar ligt een grote aantrekkingskracht van onze organisatie.
- Duidelijk maken dat het in alle programma's gaat om verkondiging van het Evangelie en de dagelijkse toepassing daarvan moet altijd duidelijk naar voren komen.
- Voorgaande mag samengaan met ontwikkeling en opbouw maar moet duidelijk blijven.
- De boodschap moet in alle uitingen helder zijn en helder geformuleerd worden en kan maar op één manier uitgelegd worden.
- Eenheid bewaren in alle uitingen.
- Checklist gebruiken waaraan elke uiting getoetst wordt.
- Klantvriendelijkheid is vanzelfsprekend.
- Afspraken moeten strikt nagekomen worden. Wat we niet waar kunnen maken moeten we niet beloven c.q. aanbieden.
- Gegevens moeten vlot en accuraat verwerkt worden.

Naleving van dit protocol

Dit protocol is opgenomen in de arbeidsvoorwaarden en als zodanig door de werknemer ondertekend. Door middel van de functioneringsgesprekken ziet 3xM toe op de naleving van deze gedragscode door de directeur, werknemers en vrijwilligers.

Bestuursleden van 3xM tekenen voor hun aantrede als bestuurslid dat zij instemmen met naleving van dit protocol. Het protocol fondsenwerving, voorlichting en communicatie wordt eveneens overhandigd aan degenen die extern onze fondsenwerving, voorlichting en communicatie verzorgen, waarbij ze er nadrukkelijk op gewezen worden dat dit onze manier van communiceren betreft. Het niet naleven van dit protocol kan resulteren in het verminderen van de rekening voor de geleverde dienst of werk, het verzoeken tot vergoeding van de door 3xM geleden schade of het uiteindelijk beëindigen van de relatie. Dit protocol wordt op onze website gepubliceerd zodat iedereen ons beleid ten aanzien van communicatie altijd kan verifiëren.

Klachtenbehandeling

In het reglement Interne procedure klachtenafhandeling is de klachtenbehandeling vastgelegd. Een klacht wordt toegewezen aan de functionaris die de klacht zal behandelen. Voor de afhandeling van de klacht geldt een termijn van 14 dagen. Via de kwartaalrapportage wordt het bestuur op de hoogte gesteld van de ingekomen klachten, hoeveel klachten er afgehandeld zijn en welke maatregelen er zijn genomen om herhaling te voorkomen.

Bijlage 3

Samenstelling bestuur per 1 januari 2013

Leden bestuur	Periode	Aftredend per	Kerkgenootschap	Functies	Nevenfuncties
drs. G. Taute RA/RC voorzitter (per 1.1.13)	1	31-12-2016	Christelijk Gereformeerde Kerken	Adviseur control en organisatie	- Lid gemeenteraad van Wijk bij Duurstede
dr. ir. L.G.H. Fortuijn plv. voorzitter (van 25-10-12 tot 31-1-13)	2	31-12-2015	Protestantse Kerk in Nederland	Verkeersadviseur Turbo Traffic Solutions	- Gastdocent Technische Universiteit Delft
drs. R. Ferwerda secretaris	2	31-12-2015	Gemeente van Jezus Christus	Mediator-coach en publicist	- Cultureel antropoloog - AB-lid Wetterskip Fryslân (Waterschap Friesland) - Secretaris deelnemersraad Pensioenfonds PWRI - Voorzitter regiogroep Noord CNV Publieke Zaak
J. Bomhof penningmeester	1	31-12-2015	Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt	Sr Project & Change Manager ING	- Ouderling - Reserve majoor 1 CIMIC
K.J. Knol lid	1	31-12-2014	Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt	Eigenaar Reproset Kopie+ in Waddinxveen	
Mw. drs. P.G. van Maldegem-Luteijn lid	2	31-12-2016	Gereformeerde Gemeente		- Adviesburo PETI (studie- en projectbegeleiding en (interim) docent geschiedenis, staatsinrichting en maatschappijwetenschappen. - Voorzitter van KINETO (stichting die sport- en cultuur-evenementen rondom twee basisscholen organiseert), - Ledenraadslid van de EO - Lid van de Medezeggenschapsraad van de Jacobus Fruytier Scholengemeenschap in Apeldoorn - Lid stuurgroep straat evangelisatie in Apeldoorn - Docent Nederlanders voor asielzoekers

Dr. G.J. Mink (voorzitter) is in 2012 afgetreden als bestuurslid.

C.A. Zoete (secretaris) is in 2012 afgetreden als bestuurslid.

Ds. A.S. Rienstra (plv. secretaris) is in 2012 overleden.

Bijlage 4

Inkomsten en uitgaven per project

Overzicht inkomsten en uitgaven per project 2012

	Afrika		Europa	Islamitische wereld								Diversen	Totaal	Algemeen	Totaal
	Ivoorkust (West-Afrika)	Mali	Bulgarije	Arabisch- talig project	Turkije	Centraal- Azië	Zuid-Azië	Indone- sië	Bangla- desh	Japan	Uitbrei- ding Azië		projecten		
BATEN															
. Inkomsten uit eigen fondsenwerving	189.059	17.795	23.916	3.869	595	175	0	106.056	13.600	18.520	74.864	0	448.449	641.601	1.090.050
. Baten uit acties van derden	15.385	0	0	15.385	0	154.696	37.720	0	19.192	0		0	242.378	783	243.161
. Subsidies	50.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	50.000	0	50.000
. Baten uit beleggingen													0	9.512	9.512
. Totaal inkomsten	254.444	17.795	23.916	19.253	595	154.871	37.720	106.056	32.792	18.520	74.864	0	740.826	651.896	1.392.723
LASTEN															
Bestedingen aan doelstelling	409.215	89.038	74.937	27.775	15.291	154.871	37.720	119.691	34.899	21.770		7.845	993.053	0	993.053
Voorlichting	11.964	939	1.463	66	0	0	0	11.755	1.505	2.655		3.150	33.497	199.168	232.665
Fondsenwerving	12.720	1.409	2.194	99	0	0	0	9.723	1.003	2.655		4.724	34.528	37.123	71.652
Beleggingen														1.982	1.982
Kosten acties van derden														9.265	9.265
Beheer en administratie														86.267	86.267
Totaal lasten	433.900	91.387	78.595	27.941	15.291	154.871	37.720	141.169	37.407	27.079		15.719	1.061.078	333.805	1.394.884
											*				
Saldo	-179.456	-73.592	-54.679	-8.687	-14.696	0	0	-35.112	-4.614	-8.559	74.864	-15.719	-320.251	318.091	
Uit: Algemene giften	179.456	73.592	54.679	8.687	14.696	0	0	35.112	4.614	8.559	-74.864	15.719	320.251	-318.091	-2.160
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2.160

In dit overzicht zijn de inkomsten en uitgaven per project weergegeven. Indien inkomsten of uitgaven niet toegerekend kunnen worden aan een project dan worden deze verantwoord onder 'Algemeen'.

* hiervoor is een bestemmingsfonds opgenomen op de balans

Bron: financiële administratie 3xM

De bestedingen per regio zijn als volgt:	in €	%
West-Afrika	525.287	37
Oost-Europa	78.595	6
Islamitische wereld	457.197	33
Voorlichting	333.805	24
Totaal	1.394.884	100

Bijlage 5

Model toelichting lastenverdeling

19 Model op toelichting uitvoeringskosten											
Bestemming	Doelstelling				Werving baten			Beheer en administr	Werkelijk 31-12-2012	Begroot 2012	Werkelijk 31-12-2011
Lasten	Afrika	Europa	Islamitische wereld	Voorlichting	Eigen Fondsenw	Acties derden	Kosten van Beleggingen				
Bijlage 1											
a. Subsidies en bijdragen 1)	362.758	60.493	207.895						631.146	853.555	602.247
b. Afdrachten en wervingen 2)	13.251	0	7.820						21.071	72.700	75.889
c. Uitbesteed werk 3)	10.484	765	20.795						32.044	62.753	48.723
12. Publiciteit en communicatie 4)	0	0	0	112.714	48.805	2.658			164.177	190.880	260.987
Subtotaal	386.493	61.258	236.510	112.714	48.805	2.658	0	0	848.439	1.179.888	987.846
Personeelskosten	80.346	9.834	131.815	86.235	16.424	4.750	1.425	62.019	392.849	384.548	325.167
Huisvestingskosten	14.281	1.748	23.430	15.328	2.919	844	253	11.024	69.828	67.339	65.144
Bestuur- en algemene kosten	11.030	1.350	18.096	11.839	2.255	652	196	8.514	53.932	66.850	50.005
Afschrijving en rente	6.102	747	10.011	6.549	1.247	361	108	4.710	29.835	16.150	19.208
18. Totaal kosten eigen organisatie	111.760	13.679	183.352	119.951	22.846	6.607	1.982	86.267	546.445	534.887	459.524
Totaal	498.253	74.937	419.862	232.665	71.651	9.265	1.982	86.267	1.394.883	1.714.775	1.447.370
Referenties Staat Baten en Lasten	11	11	11	12	13.1	13.2	13.3	14.1	Totaal		

1) financiële steun

2) Apparatuur

3) Trainingen en Impactonderzoek

4) Voorlichtingen en Fondsenwerving

Bijlage 6

Verklarende woordenlijst

10/40 Window

Het gebied tussen de 10de en 40ste breedtegraad van West-Afrika tot en met Japan.

AEA

Association of Evangelicals for Africa

ANBI

Algemeen Nut Beogende Instelling

AO/IC

Administratieve organisatie/ Interne controle

BBRA-schaal

Salarisschalen volgens BezoldigingsBesluit-RijksAmbtenaren

Bijsluiters

Brieven met acceptgiro op diverse tijdschriften

CBF

Centraal Bureau Fondsenwerving

DVN

De verre Naasten

EA

Evangelische Alliantie

EO

Evangelische Omroep

EZA

Evangelische Zendings Alliantie

Fte

Fulltime equivalent

ISO 26000 norm

International Standards Organization (Internationale richtlijn voor MVO)

KiA

Kerk in Actie – afdeling van PKN

MVO

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

NGO

Non Governmental organization

NZR

Nederlandse ZendingsRaad

PKN

Protestantse Kerk in Nederland

PLEDGES

Toezeggingen voor financiële steun aan partners en projecten

RMU

Reformatorisch Maatschappelijke Unie

ToR

Terms of Reference

VFI

Vereniging Fondsenwervende Instellingen

WACC

World Association of Christian Communication

Stichting 3xM
Postbus 643
3800 AP Amersfoort
T +31 33 286 41 03
F +31 33 286 17 57
E info@3xm.nl
I www.3xm.nl

